

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομῆται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ "Ἐστίας",

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασιν τοῖς
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β' καὶ γ' ἔτους εὐρίσκονται παρ' ἡμῶν
καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα
εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρό-
γραφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ
δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἄνυ-
πόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα
τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελ-
λούσης δὲν εἶναι δεκτά. —
Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς
τὸς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διευθύν-
σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλουσι
γραμματόσημον 50 λεπτῶν
πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΑΡΗΡΕΤΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
7 Ὀδὸς Μουσῶν καὶ Νικησ. 7
Πλατεία Συντάγματος.
Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ'
ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.
Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς
ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνε-
ται δεκτὴ μόνον ἐντὸς οκτα-
ἡμερῶν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σπέτσαι καὶ Σπετσιώτιδες. Ἐλένη Ἀλταμούρα. — Ἡ δεκασεταετής
ἡλικία, (ὑπὸ κ. Ἀθηνᾶς Σιγανού). — Ἡ Παστᾶς (ἡθῆ καὶ ἔθιμα ἐκ
τοῦ ἀνεκδότου συγγράμματος τοῦ κ. Παύλου Γ. Βλαστοῦ: Γάμοι ἐν
Κρήτῃ). — Ὁ θετὸς υἱὸς τῆς χήρας, (ὑπὸ κ. Ε.Σ.). — Ἡ φράουλα καὶ
αἱ θεραπευτικαὶ καὶ αὐτῆς ιδιότητες (ὑπὸ κ. Ἐλένης Γεωργιάδου). — Ποι-
κίλα. — Ἀλληλογραφία. — Συμβουλή. — Συνταγὰί. — Εἰς ποιήσεις.

ΣΠΕΤΣΑΙ ΚΑΙ ΣΠΕΤΣΙΩΤΙΔΕΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΛΤΑΜΟΥΡΑ

Α'.

Ὡς δίδυμοι ἀδελφοί, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν θωπεύοντες
καὶ ἐναγκαλιζόμενοι τρυφερῶς μητέρα, ἐκχύνονται ὁμαλῶς καὶ
εἰς πλουτίας ἀναδιπλοῦσι πτυγὰς τὰ γαλανὰ ρεῖθρά των ὁ Σα-
ρωνικός καὶ ὁ Ἀργολικός κόλπος. Ἡ φιλάρεσκος Κορινθία νω-
χελῶς ἐξηπλωμένη καὶ ὑπερήφανος διὰ τὰς θωπείας καὶ τὰ φι-
λῆματα, ἅτινα νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἀποτυποῦνται ἐπὶ τῶν ὀδον-
τωτῶν κρυσπέδων τῆς ἐγκατοπτρίζει εἰς τὰ θαλάσσια βάθη τὰς
κορυφὰς τῶν γυμνοδένδρων ὄρεων τῆς, ὧν αἱ πολυπληθεῖς ἀκραι
ἀποτελοῦσι τὴν γραφικωτάτην τῶν περιφερειῶν τῆς Ἀνατολι-
κῆς Ἑλλάδος.

Παρὰ τὴν δεξιᾶν καὶ μεσημβρινὴν πλευρὰν αὐτῆς κεῖνται με-
γαλοπρεπῶς ἐσπαρμέναι, δίκην ἄνωμάλου τῆς θαλάσσης ποικίλ-
ματος, πολλαὶ νῆσοι, ὧν ἀξιολογώταται αἱ Σπέτσαι, ἢ Ὑδρα,
καὶ ὁ Πόρος.

Ἡ νοτιώτερον κειμένη νῆσος Σπέτσαι ἐπισπάται ἰδίᾳ τὴν
προσοχὴν μας καὶ διὰ τὸ ἥρωϊκὸν μέρος, ὅπερ τὸ ναυτικὸν αὐ-
τῆς διεδραμάτισε κατὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν
ἀγῶνα καὶ διὰ τὰς ἐν αὐτῇ γεννηθείσας δύο ἐξόχους γυναι-
κείας προσωπικότητας: τὴν Λασκαρίναν Μπουμπουλίναν καὶ
τὴν Ἐλένην Ἀλταμούρα.

Ἡ πρώτη ἐγεννήθη πρὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως,
ἡλικασε δὲ καὶ σπουδαιότατον διεδραμάτισε μέρος κατ' αὐ-

τὴν, ἐνῶ ἡ δευτέρα, μεταγενεστέρα ἐκείνης, κατὰ τοὺς πρῶ-
τους χρόνους τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν παλιγενεσίας νέαν ὄλωσ
ἔταμεν ὁδὸν καὶ νέους ὀρίζοντας διήνοιξε διὰ τὸ μετὰ δειλίας
ἔτι ἀποσεῖον τὰς σιδηραετῆς δουλείας ἀλύσεις γυναικεῖον πνεῦμα.

Ἡ πρώτη, ἥς τὴν βιογραφίαν ἄλλοτε ἐδημοσιεύσαμεν, δι-
εγράφη ἀπὸ πολλῶν ἡθῆ χρόνων ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς ζωῆς,
ἐνῶ ἡ δευτέρα ἐτάφη σχεδὸν ζῶσα ἀπὸ δεκαπενταετίας εἰς
τὴν δίκην φρουδαλικῆς μεγάρου πατρικῆν αὐτῆς; ἐν Σπέτσαις
οἰκίαν. Ἐλείνη ἐγένετο θῆμα πολιτικῶν παθῶν καὶ δολοπλό-
κων ζητημάτων οἰκογενειακῆς τιμῆς, πεσοῦσα ὑπὸ ἐπίβουλον
δολοφόνου χεῖρα. Αὕτη ἔρμαιον τύχης κακοζήλου, ἀπορραγι-
σθεῖσα τέκνων λατρευμένων καὶ ἀδελφῶν προσφιλῶν διάγει
βίον ἔρημον καὶ μονήρη. Φκίεται λησμονήσασα τὸν κόσμον,
ὅστις μετὰ τὸσας πικρίας ἐτότισεν αὐτὴν καὶ ζῶσα μόνον με
ἀναμνήσεις καὶ εἰς διαρκῆ μετὰ τῶν προσφιλῶν αὐτῆς νεκρῶν
πνευματικῆν ἐπικοινωνίαν.

Καίτοι ἐκ φήμης ἐγνωρίζομεν τὴν Ἐλένην Ἀλταμούρα
καὶ ἠδυνάμεθα ἴσως ἐκ τῶν συλλεγεῖσων παρὰ διαφόρων φίλων
καὶ γνωστῶν τῆς πληροφοριῶν νὰ καταρτίσωμεν τὴν βιογρα-
φίαν αὐτῆς, προσημύσαμεν νὰ μεταβῶμεν αὐτοπροσώπως εἰς
Σπέτσαι, νὰ βιάσωμεν, εἰ δυνατόν, τὰς ἀδυσωπήτως κλειομέ-
νας ἐνώπιον πάντων θύρας τοῦ ἐξοχικοῦ ἀπομονωτηρίου τῆς, καὶ
οὕτως; ἐξ ἐφόδου, ἄνευ προοιμίων καὶ εἰτηγήσεων, νὰ ὑποκλέψω-
μεν ἐκ τοῦ λαθρα ἐκπεμπομένου σπινθῆρος τῶν ὑπὸ τῶν δα-
κρύων ἀποσβεθέντων ὀρθήλων τῆς τὸ μέγα τῆς ἰδιοφυῆς μυ-
στήριον, ὅπερ ἀνέβλεγε ποτε τὰ στήθη καὶ διηύθυνε τὴν χεῖρα
τῆς πρώτης Ἑλληνίδος ζωγράφου.

Μετὰ συγκινήσεως λοιπὸν ἐχαιρετίζομεν ἀπὸ τοῦ ἀτμο-
πλοίου τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην τὴν ὠραίαν τῶν Σπετῶν νῆ-
σον, ἥς αἱ οἰκίαι ὁμαλῶτατα ἐτείνονται ἐπὶ τῆς βορειοανατο-
λικῆς παροχθίου πλευρᾶς. Λευκαὶ ὦ; ἀγναὶ παρθένοι, μόνον
ἐξωτερικὸν αὐτῶν κόσμον φέρουσι τὰ μαγικώτερα καὶ πλουσιώ-

τερα πλασία εξ όλων των αποχρώσεων του πρασίνου χρώματος, δι' οὗ ὁ Θεὸς ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο νὰ στολίσῃ τὴν χέρσον ἐπιφάνειαν τοῦ μικροῦ μας πλανήτου. Κῆποι λοιπὸν μικροί, ἀλλὰ χλοεροὶ καὶ μυροβόλοι ἀποτελοῦσιν ἀπαραίτητον πάσης σχεδὸν οἰκίας ἐξάρτημα, ἀναπαύοντες διὰ τῶν σκιερῶν καὶ αμαραγδίνων σκιῶν τῶν ἐκ τοῦ λευκοῦ ὁμοιοχρόου τῶν οἰκίων καταπονούμενην ὄρασιν.

Δὲν διατέμνουσι τὴν νῆσον μεγάλαι καὶ εὐρύτεροι ὁδοί, μαρμάρινα πεζοδρόμια καὶ λεωφόροι μεγαλοπρεπεῖς, ἀλλ' οὕτε νέφη ἐκ κονιορτοῦ ἀποτυφλοῦσι τὸν διαβάτην. Μόνα κανονικαὶ ὁδοὶ δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἡ ἤδη κατασκευαζομένη προκυμαία, καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς παραθαλασσοῦ πλευρᾶς ὑπὸ τοῦ φιλοπροόδου δημάρχου τῆς πόλεως κ. Ἀνδρέου Κυριακοῦ καὶ οἱ εἰς τὴν θάλασσαν προεκτεινόμενοι δύο βραχίονες, οἵτινες σχηματίζουν ὠραῖον ὄρμον. Οὗτοι ὡς καὶ ὁ τῆς νήσου κομψὸς φανὸς κατεσκευάθησαν δαπάναις τοῦ ἐκ Σπετιῶν βουλευτοῦ καὶ μεγαλοδώρα τοῦ ναυτικῆς νήσου τέκνου κ. Γουδῆ, παρὰ τῆς εὐγενούς καὶ πατριωτικῆς καρδίας τοῦ ὁποίου πολυλαχῶς ἡ νῆσος καὶ οἱ ἄποροι αὐτῆς κάτοικοι εὐεργετοῦνται.

Ἡ γενικὴ τῆς νήσου ἐντύπωσις εἶναι εὐχάριστος ὡς ἐκ τῆς ἀπανταχοῦ ἐπιρατούσης καθαριότητος. Αἱ πλείστα τῶν οἰκίων ἔχουσιν ὠραίας εἰσοδοὺς ἐπεστρωμένας διὰ χαλίκων, καλλιτεχνικὰ ἀπεικονίζοντων σχέδια. Πρὸ τοῦ οἴκου δὲ τῆς ἡρωίδος Μπουμπουλίας, ὡς καὶ ἄλλων ναυτικῶν διαγράφεται ὠραία καὶ μεγαλοπρεπὴς ἐκ μελανολιθαρῶν ἀγκυρα. Ἡ πόλις ἐν γένει εἶναι ἥσυχος καὶ σιωπηλὴ, οὐδεμίαν δὲ σχεδὸν κίνησις παρατηρεῖται ἐν αὐτῇ, ὁπόθεν καὶ ἀποδεικνύεται ὅτι αἱ γυναῖκες ὀλιγώτερον τῶν ἀνδρῶν θορυβοῦσιν, ἀφοῦ, ὡς γνωστόν, αἱ Σπέτσαι ἀριθμοῦσι πολλῶν πλείονας κατοίκους ἐκ τοῦ ὠραίου ἢ ἐκ τοῦ ἰσχυροῦ φύλου. Οἱ Σπετιῶται εἶναι θαλασσινοί, τὸ πλείστον δὲ τοῦ χρόνου ἀπουσιάζουσι τῆς οἰκιακῆς αὐτῶν ἐστίας.

Ἄγνοοῦμεν, ἂν ἡ ἀπὸ τῆς οἰκίας ἀπομάκρυνσις τοῦ ἀνδρὸς συνετέλεσεν, ὅπως ὁ γυναικεῖος χαρακτήρ τῶν Σπετιῶτιδων διαμορφωθῆ ἀστειρῶς, ἂν ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἐκτελέσεως τῶν ἀνδρικών καθηκόντων ἐπέβαλεν αὐταῖς μὲν ἄνωτερον, λογικώτερον καὶ ἐποικοδομητικώτερον, ἢ ἡ μόνωσις καὶ ἔλλειψις διασκεδάσεων, καὶ ποικιλίας βιωτικῶν μεριμνῶν ὤθησεν αὐτὰς εἰς βίον πνευματικώτερον.

Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι εἰσερχομένη εἰς τὰς Σπετιῶτικὰς οἰκίας ἡσθάνομεν ἐκ τῆς πρώτης ἀπόψεως τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν αὐταῖς ἁρμονίαν καὶ τάξιν ἐν τῷ ἠθικῷ, κοινωνικῷ καὶ πνευματικῷ βίῳ τῆς τε οἰκοδομητικῆς καὶ τῶν λοιπῶν τῆς οἰκογενείας μελῶν. Ἡ γυνὴ δὲν φέρει ματαίους καὶ ἀσκόπους στολισμούς, ἀλλὰ σεμνή, ἐμψιθής, γλυκεῖα καὶ εὐπροσήγορος διαθέτει εὐνοικῶς καὶ εὐαρέστως πάντα ἐπισκέπτην ὑπὲρ αὐτῆς. Ὁ οἶκος αὐτός, οὗ ἡ γυνὴ βασιλεύει, τὸ ἱερὸν τέμενος, οὗ αὐτὴ ἀγιάζει τοὺς βωμούς καὶ πληροῖ ἀγνοῦ θυμιάματος τὸ θυσιαστήριον, φέρει τύπον ὅλων διαφόρων τοῦ παρ' ἡμῶν.

Εἶναι ὁ οἶκος τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς, ἀνταποκρινόμενος εἰς τὰς φυσικὰς τῶν κατοικούντων ἀνάγκας καὶ οὐχὶ εἰς ἐπιδεικτικὴν καὶ ἀσκοπὸν πολυτέλειαν ἐπὶ βλάβῃ τῆς υγείας καὶ στενοχώρῳ ἐνδαιτήσει τῶν ἐν αὐτῷ. Οἶκος, ἀριθμῶν ἡλικίαν ἡμίσεως καὶ πλέον αἰῶνος, καθ' ὃν ὁ υἱὸς διαδέχεται τὸν

πολιότριχα πατέρα, καταλαμβάνων τὴν εἰς τὸν φιλοστόργως τείνοντα τοὺς μακροὺς αὐτοῦ βραχίονας ἐκείνου κάρνον σοφῶν θέσιν, καὶ ἀναμνησκόμενος ἀνὰ πᾶν βῆμα καὶ σημεῖον ἐκείνον, οὗ ἡ πατρικὴ μέριμνα τὰ πάντα ἁρμονικῶς διέταξεν.

Ἐπὲρ τὰ ἐξήκοντα ἔτη ἀριθμεῖ ἡ οἰκία τοῦ δημάρχου κ. Κυριακοῦ, ἀνδρὸς ρέκτου καὶ δημοφίλους συνδυάζοντος τὸ ἀφελὲς καὶ εἰλικρινὲς τοῦ χαρακτήρος τῶν ἀνδρῶν παρελθούσης ἐποχῆς, μετὰ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἀνωτέρας ἐγκυκλοπαιδικῆς μορφώσεως, ἀπαραίτητων ἐφοδίων διὰ τὸ τιμητικὸν ἀξίωμα, ὅπερ ἀγαθῆ τῶν συμπολιτῶν του τύχη κατέχει ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πατρίδι.

Ἐν βλέμμα ἀρκεῖ νὰ ρίψῃ τις ἐπὶ τῶν καλαισθητῶς ἐλαιογραφημένων τοίχων τῆς αἰθούσης ὅπως πεισθῇ ὅτι ὁ ἰδρυτὴς τοῦ οἴκου τούτου, καίτοι ἀνθρώπος ἀπλοῦς ἴσως, ἦτο ὅμως φύσει καλλιτέχνης καὶ ἐμερίμνα περὶ τῆς αἰσθητικῆς τῶν τέκνων του μορφώσεως μετ' ἴσης στοργῆς, μετ' ἧς καὶ περὶ τῆς φυσικῆς αὐτῶν εὐμαρείας. Ἐπὶ τῆς περιβαλούσης τὸ ὑπόστεγον λωρίδος καὶ κατὰ τὴν μακρὰν αὐτῆς περιφερῆ ἔκτασιν ἀνελίσσονται ὡς ἐπὶ ταινίας τοπογραφικοῦ χάρτου διάφοροι μαγικαί, γραφικώταται τοποθεσίαι τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων, ὑπὸ δεξιᾶς χειρὸς καλλιτέχνου γραφεῖσαι. Νομίζει τις ἐκ τῆς βασιλευούσης ἐν πᾶσιν ἁρμονικῆς προβλέψεως, ὅτι ὁ γέρον πατὴρ ζῆ εἰσέτι μετὰ τῆς καλῆς συντρόφου τοῦ βίου του, ὅτι ὑπὸ τὰ νεύματα αὐτῶν κινεῖται καὶ νῦν ἡ διοικητικὴ τοῦ οἴκου μηχανή.

Τὸ παρελθὸν φαίνεται τείνον προσηκτικὸν οὐδὲ πρὸς τὸ παρὸν, οἱ γονεῖς παρακολουθοῦντες μετὰ προσοχῆς πᾶσαν πρᾶξιν καὶ σκηνὴν τοῦ βίου τῶν τέκνων. Χωρὶς νὰ γνωρίσω ποτὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, ὧν μόνον τὰς ἐλαιογραφημένας εἰκόνας εἶδον ἀνητηγμένας ἀπὸ τοῦ τοίχου τοῦ ἐστιατορίου, μοὶ ἐφαίνετο ὅτι θὰ ἤκουον τὴν φωνὴν των, ὅτι θὰ ἐβλεπον προβαίνουσαν τὴν σεβαστὴν τοῦ γέροντος ναύτου μορφήν, μειδίωσαν τὸ ἀφελὲς ἐκεῖνο καὶ τίμιον τῆς ἐποχῆς του μειδίαμα, τὴν χαροπὴν τῆς γηραιᾶς μητρός φυσιογνωμίαν, ζωογονομένην ὑπὸ τῶν παιγνίων τῆς μικρᾶς ἐγγονῆς τῆς. Μοὶ ἐφαίνετο ὅτι θὰ ἐβλεπον τεινομένης πρὸς με τὰς ἐρρυτιδωμένας αὐτῶν χεῖρας, αἰτινες δὲν ἔφερον ἴσως ποτὲ χειρόκτια, ἀλλ' ἐγνώριζον νὰ ἀγωνίζονται τὸν ἐντιμὸν τῆς ἐργασίας καὶ ἐλευθερίας ἀγῶνα, καὶ νὰ πληρῶσι τὸ βαλλάντιον τῆς ἀπόρου χήρας καὶ τοῦ ἀπροστατεύτου ὄρφανου.

Ἡ σεμνὴ καὶ γλυκεῖα τῆς νέας οἰκοδομητικῆς μορφῆς καὶ συμπεριφορᾶς, αἱ ἀνευ ἀξιώσεων καὶ αὐθαρέτου ἀσθεντικότητος ἐκφερόμεναι ἐμψιθεῖς αὐτῆς ἰδέαι, ἡ ἀνὰ πᾶν τῆς οἰκίας σημεῖον βασιλεύουσα τάξις, ἡ ἐπὶ τοῦ προσώπου ἀπεικονιζομένη ἡμερία τῆς ψυχῆς, ἡ φιλόστοργος μέριμνα, μετ' ἧς ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ εὐγενούς καὶ συνετοῦ συντρόφου αὐτῆς περιβάλλουσι τὴν ἀνάπτυξιν πενταετοῦς χαριστάτου θυγατρίου, εἶναι τόσοι συνδετικοὶ κρίκοι συνέχοντες ἀδιάρρηκτως τὴν νέαν μετὰ τῆς προγενεστέρης γενεᾶς καὶ ἐν αὐτῇ ἔτι τῇ ὑπὸ τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ παρεϊσδυσάσῃ νέᾳ ζωῇ.

Δὲν ἔφερε ταινίας καὶ τρίχαπτα τὸ μικρὸν μονογενὲς θυγάτριον τῆς κυρίας Κυριακοῦ, ὡς κατήντησε νὰ φέρωσι σήμερον ἐν Ἀθήναις αἱ θυγατέρες καὶ αὐτῶν τῶν πλυντριῶν μας. Ἐβρυθρὰ ἐμπροσθέν, ζωορῶν χρώματος, ζωογονοῦσα

τὴν χάριεσαν αὐτοῦ φυσιογνωμίαν, ἐπέτρεπεν αὐτῷ νὰ παίξῃ καὶ πῆδᾶ ἐλευθέρως καὶ ἀνέτως ὁπολαμβάνον τὰ θέληγτρα τῆς ὠραίας ἡλικίας, υγιᾶς, ροδόχρουν, καὶ εὐλαμπτον.

Καὶ τὰς κούκλας τῆς ἐκδύω τῶν πλουσίων ἐσθήτων, δι' ὧν περιβάλλονται, ἔλεγεν ἡμῖν μετ' ἀφελείας ἢ καλῆ ἀληθῶς μήτηρ. Πρὸς τί νὰ ἐξοικειοῦται πρὸς τὴν πολυτέλειαν καὶ νὰ μὴ δύνανται νὰ παίξῃ ἐλευθέρως καὶ ἀπόδως! Πόσαι ἄρα παρ' ἡμῖν μητέρες ἐκ τῶν ἐπιδεικτικῶς περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων ὀμιλοῦσαι δὲν θεωροῦσιν ἱεροσυλίαν καὶ δὲν τιμωροῦσι τὰ μικρὰ θυγατρία των ἐπὶ τῇ ἀφαιρέσει μιᾶς καὶ μόνης ταινίας ἐκ τοῦ πολυτελοῦς τῆς κούκλας τῶν στολισμοῦ;

Ἐπὶ τοιαύτας διατελοῦσα ἐντυπώσεις μετέβην εἰς τὴν οἰκίαν τῆς χήρας Μωριάτη. Καὶ ἐδῶ ἡ αὐτὴ ἁρμονία, τὸ αὐτὸ καλαισθητικὸν ἐπιπνεῖ πνεῦμα ἀπὸ τῆς ἐξωτερικῆς τῆς εἰσοδοῦ θύρας μέχρι τῶν ἐσωτερικῶν ἐνδαιτημάτων. Ἀλλ' ἡ χαλκίστρωτος, ἁρμονικὰ σχηματίζουσα σχέδια, φέρει ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς κολοσσαίαν κυκλοτερῆ ἀνθοδέσμη, ἣν μόλις τρεῖς εὐρύτεροι ἄνδρες δύνανται νὰ περιβάλλωσι διὰ τῶν βραχιόνων των. Τὸ ὠραῖον τοῦτο ἐκ λευκῶν μαργαριτῶν σύμπλεγμα ἀποτελεῖται ὑπὸ ἐνὸς καὶ μόνου φυσικοῦ θάμνου, δυναμένου ἀναντιρρήτως νὰ προκαλέσῃ τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν ἐκπληξιν. Πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἐκτείνεται ὁ ἀπαραίτητος διὰ τὸν οἶκον κήπος, μετὰ τὰ ὀπωροφόρα καὶ μὴ δένδρα του, δεξιὰ δὲ κλίμαξ, ἀγούσα εἰς τὰ ἐνδαιτήματα τῆς οἰκογενείας.

Κυρία ὑπερβάσα τὴν μέσην ἡλικίαν καὶ φέρουσα γραφικώτατα τὸ νησιωτικὸν τῆς κεφαλῆς κάλυμμα δεξιῶται ἡμᾶς μετ' εἰλικρινεστάτης χαρᾶς καὶ ὀδηγεῖ εἰς τὴν αἰθουσαν. Τὰ πάντα καὶ ἐνταῦθα ἀποπνεύουσι τὸ ἄρωμα τῆς εἰρήνης καὶ ἀγάπης, τῆς ἀφελείας καὶ εἰλικρινείας. Ἡ οἰκοδέσποινα, ἣν ἴσως ἡ Ἄτθις τῶν μαρμαροκτίστων μεγάρων μας φαντάζεται ἄλθανόγλωσσον—διότι ἡ ἄλθανικὴ γλῶσσα εἶναι σχεδὸν ἡ λαλομένη ἐν Σπέτσαις, ὕδρα καὶ Πόρω,—ὀμιλεῖ τὴν καθαρεύουσαν ἐλληνικὴν μετὰ ζηλωτῆς καλλιπεπείας. Πᾶσα φράσις, πᾶσα λέξις αὐτῆς ἐμπεριέχει καὶ ὠραῖαν ἰδέαν. Εἶπθε εὐτυχεῖς, μᾶς λέγει, σεῖς αἱ ζῶσαι εἰς τὴν Πρωτεύουσαν. Ὁ βίος ἐκεῖ εἶναι ἀνώτερος, πνευματικώτερος. Ζῆτε εἰς τὸ κέντρον πάσης πνευματικῆς καὶ φιλολογικῆς κινήσεως.

Δὲν ἠδυνάμην νὰ συνέλθω ἀπὸ τὴν εὐχάριστον ἐκπληξιν. Εἰς πόσας ἄρα ἐκ τῶν θαμιστριῶν τῆς ὁδοῦ Σταδίου ἤθελεν ἐπέλθει ἡ ἰδέα νὰ ὀμιλήσωσι περὶ φιλολογικῆς καὶ πνευματικῆς κινήσεως, μετὰ τὸν ἀληθῆ καὶ ἄδολον πόθον τῆς εὐγενούς κυρίας, ἧς ἡ φαντασία ἰδαιματοποιεῖ τὴν ἰσπερὶ πρῶτεύουσαν καὶ πολλὰς τῶν ἐλάχιστων περὶ πνευματικῆς κινήσεως διαφορομένων Ἄτθιδων.

Τυχαιῶς ἔστρεψα τὸ βλέμμα πρὸς τὴν ὄρορην. Γλυκὴ καὶ συγκινητικὸν θέαμα ὑπέπεσεν εἰς τὸ ὑπὸ πατριωτικῆς συγκινήσεως ὑγρανθὲν ὄμμα μου. Ὁ χρωματισμὸς αὐτῆς ἀπέτελε λευκοκύνον ἐλληνικὴν σημαίαν. Οὕτε αἱ ὠραιότεραι εἰκόνας τοῦ Ῥαφίηλου καὶ τοῦ Van-Dick ἠδύνατο νὰ γεννηθῶσιν ἐν τῇ ψυχῇ μου τὴν ἐκστασιν καὶ συγκίνησιν, ἣν τὸ ἐν τῷ ἀπλῷ καὶ ἀπερίττῳ χρωματισμῷ του ὑπόστεγον ἐκεῖνο. Τὸ πατριωτικὸν αἶσθημα, τὸ ἔθνητικὸν φρόνημα τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐκλειψάσης ἡρωϊκῆς ἐκείνης γενεᾶς ἐκδηλοῦται οὕτω καταφανῶς εἰς πᾶσαν λεπτομέρειαν τοῦ ἰδιωτικοῦ αὐτῶν βίου.

Εὐτυχῆ τὰ τέκνα, ἅτινα ἀνευρυθρίαστως δύνανται νὰ ἀτενίσωσι τὸ παρελθὸν τοιοῦτων γενναιοφρόνων πατέρων καὶ μελετῶσιν ὑπερήφανα τὸν ἀνὰ πᾶν σημεῖον ἐκδηλούμενον ὑπέροχον ἐκείνων πατριωτισμὸν καὶ αἰσθηματικότητα. Ἄς φωνάζωσιν ὅσον θέλουσιν οἱ ὑλισταὶ τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο Μετ' ἐμὲ γαῖα πυρὶ μιχθῆτω. Εἶναι τερατώδες κυοφόρημα φαντασίας ἀθλίου υἱοῦ, ἀθλιεστέρων γονέων. Οὐδεὶς ἀνθρώπος μετὰ καρδίαν καὶ νοῦν δύναται νὰ ἐμμένῃ ἐν τοιαύτῃ πλάνῃ. Τὸ παρὸν εἶναι ἡ ἡγὼ τοῦ παρελθόντος, καὶ εἰς τὸ παρελθὸν τοῦτο, ὡς ἐν διαυγεί κατόπρῳ ἀναγινώσκει τις συνεχέστατα τὸ μέλλον. Τὰ πάντα ἐν τῷ κόσμῳ συνεχόνται καὶ συνδέονται ἐν ὀμαλῇ ἀλληλουχίᾳ.

Ἡ ἐλάχιστη πρᾶξις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι σπόρος ριπτόμενος εἰς τὴν γῆν, οὗ τοὺς καρπούς θὰ δρέψωσι τὰ ἴδια ἢ τὰ τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων τέκνα. Καὶ αἱ σκέψεις αὐταὶ δὲν θνήσκουσι μετὰ τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι ὡς λεπτὸν ἄρωμα διαχεόμενον ἀνὰ τὸν ἀέρα καὶ μένον ἐν αὐτῷ, εἰσχωροῦν ἀνὰ τοὺς ψυχρούς καὶ ἀψύχους λίθους, ἀνὰ τὰς χαράδρας καὶ τοὺς κατεσκληκότας πόρους τῶν ἐπιζώντων τοῦ ἀνθρώπου παλαιῶν τῆς οἰκογενείας σκευῶν καὶ ἐπίπλων.

Ἴδου διατί ἡ ὑπὸ τοιαύτην πατρικὴν στέγην γεννώμενοι, ἀνατρεφόμενοι καὶ γηράσκοντες διατηροῦσι τὸ αἶσθημα καὶ τὸ φρόνημα ἀκέραιον καὶ ἀκμαῖον. Ἴδου διατί τὰ πολυτελῆ μέγαλα τῆς νεοκτίστου τῶν Ἀθηνῶν πόλεως δύνανται ἴσως νὰ θεωρηθῶσιν ἀριστουργήματα ἀρχιτεκτονικῆς καὶ πλοῦτου, ἢ ἐν αὐτοῖς ὅμως διαμονὴ ἱκανοποιεῖ μόνον τὴν ὄρασιν, χωρὶς οὐδὲν νὰ λέγῃ εἰς τὴν καρδίαν.

Η ΔΕΚΑΕΞΑΕΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑ

Ἦτο νέα καὶ ὠραία. Ἀπεικονίζετο ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς ἡ ἀνθηρὰ τοῦ ρόδου ὠχρότης. Ἀπέπνευε δροσερὰ καὶ λεπτὰ ἄρώματα, προσομοιάζοντα πρὸς ἡρωματισμένην χιόνα, ἐὰν ὁ Δημιουργὸς διενεοῖτο ποτε νὰ ἡρωματίσῃ αὐτήν. Διερχόμενος τις πλησίον τῆς ἔστω καὶ κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ψυχροῦ καὶ παγεροῦ χειμῶνος ἐνόμιζεν ὅτι διήρχετο παραπλευρῶς Ἀπριλίου μηνός.

Καὶ ὅμως ἡ Μαρία ἦτο σύννομος, σχεδὸν σκυθρωπὴ διερχομένη πρῶτον τινὰ τὴν ἐξωτερικὴν τοῦ δασοῦ γραμμὴν, ἐνῶ ὁ ἥλιος ἐχρῆσσε τὴν φιλαρέσκως κυμαινομένην δρόσον τῆς πρώτας μεταξὺ τῶν ἀραιῶν ἀναδενδράδων. Ἄς σχηματίζει τὸ αἰκίνκτον τῆς αἰγείρου φύλλωμα. Συγκινηθεῖσα ἐπὶ τῇ μελαγχολικῇ αὐτῆς ὄψει ἢ ἐν τῷ παρακειμένῳ κελάρυζοντι ρύακι δαιτωμένη ἀμαρυλλίς, ἐξήγαγε τὴν μικρὰν ὡς μαργαρίτην κεφαλὴν τῆς κάτωθεν πρασίνου τινὸς φύλλου, τυχαίως παρὰ τὴν δχθην πεσότος, καὶ εἶπε μετὰ φωνῆν γρύλλου ἐξασκηθέντος αἴφνης εἰς τὸ ἀνθρώπινον ἰδίωμα.

—Ἐ! Μαρία! τί συλλογίζεσαι; Εἶμαι ἐγὼ ἡ παρασταθεῖσα κατὰ τὴν στιγμήν τῆς γεννήσεώς σου! καὶ φιλοδωρήσασά σοι πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ποθήσῃ κόρη ἐπὶ τῆς γῆς. Κόμην χρυσῆν, ὀφθαλμούς μετὰ κληματίδος χῶμα, παρείας, αἰτινες ἀναμνησκουσι τὸ γάλα, ἐν ᾧ τις ἀνέλυσε μυροβόλον χαμοκέρασσον τὸ ἐλαφρὸν ἡλιατικὸν τοῦ πτηνοῦ βῆμα καὶ τὴν χαρὰν τέλος τοῦ νὰ ἀκούῃς ὁπόθεν διέρχεσαι, παρὰ τῶν ἐκστα-

τικῶν νέων: «Ω!! τί εὐτυχία ἐάν ἤθελε νὰ γείνη σύζυγός μου.

Ἡ Μαρία ἐστέναζε χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ.

«Ἴσως, εἶπεν ἡ καλὴ νηρητὴ, εἶδες εἰς τὰ καταστήματα τῆς πόλεως βελούδα καὶ λειοθηρικά, ἀνθ' ὧν ἐπιθυμεῖς νὰ ἀνταλλάξῃς τὸ χονδροειδὲς χωρικὸν φόρεμά σου, καὶ μεταξίνας χρυσοποικίλους ἐμβάδας, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὁ μικροσκοπικὸς πούς σου θὰ εἶχε γραφικὴν καὶ θελκτικωτάτην χάριν.

Ἡ Μαρία ἐστέναζε καὶ πάλιν.

«Ἴσως ἐβαρύνθῃς νὰ ἀρτίως τὸν κρίθινον ἄρτον σου μὲ τὰ ἄγρια βατόμουρα, ἅτινα ἀφίνουσιν ἐπὶ τῶν κοραλλίνων χειλέων σου τὸ ἄσχημον καὶ καταμελάνον χρώμα των. Ἴσως ἐπιθυμεῖς νὰ γευθῆς τὰ ἐξ ἀτρογάλακτος καὶ βανίλιας δίπτυρα, ἅτινα κοσμοῦσι τὰς τραπέζας τῶν στομαχαλγούντων πλουσιῶν. Ἴσως ἐγεινεῖς φιλόδοξος καὶ ἐπεθύμησας ἀντὶ τοῦ γεωργοῦ πατρὸς σου νὰ εἶσαι θυγάτηρ κρταίου μονάρχου, ὑπηρετουμένη καὶ θυμιαζομένη παρὰ πολυαριθμῶν κυριῶν καὶ δεσποινίδων τῆς τιμῆς καὶ χορεύουσα ἐν μαγικαῖς αἰθούσαις, μετὰ ἐνδόξων αὐτοκρατόρων καὶ πριγκίπων.

Ἡ Μαρία ἐφάνη λαβούσα αἴφνης θάρρος. «Οχι, καλὴ μου προστάτις, εἶπε. Ζηλεύω τὰ ἄνθη, τὰ ὁποῖα εἶναι πολὺ ὠραιότερα ἀπὸ ἐμέ. Ἐπεθύμουν νὰ ἦμην ἴον.

Αἱ νηρητὴς, ὡς γνωστόν, ἔχουσι μαγικὴν δύναμιν. Ἡ μικροσκοπικὴ προστάτις τῆς κόρης ἐκτύπησε διὰ λεπτῆς χρυσῆς ράβδου τὴν γῆν, λέγουσα: «γεννηθῆτω ὡς θέλεις» καὶ ἡ Μαρία μετεβλήθη εἰς ἴον, ὑπὸ τὰς ἐλαφρὰς ἀναδενδράδας καὶ τὴν δροσερὰν τῶν αἰγείρων σκιάν.

Εἶχε τόσῳ γλυκεῖαν εὐωδίαν, ὥστε καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τῶν ἀγρῶν δὲν εὗρισκέ τις ἀδελφὸν αὐτῆς ἄνθος: ἐκρύπτετο μετὰ δύο ριζῶν χαμοκεράσων, δὲν ἠδύνατο ὅμως νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ἄρωμά της νὰ εὐωδιάζῃ τὸν ἄερα. Αἱ ψυχαὶ καὶ αἱ μέλισσαι, ὑπὸ μεθυστικῶν καταληφθεῖσαι ἔρωτος διεπιλονίουον πεισματωδῶς τὰ ἠδύπνοα ἰσώματά της.

Καὶ ὅμως δὲν ἐφαίνετο καὶ πάλιν εὐτυχῆς. «Ἐκλινε μαρχινομένη πρὸς τὸν λεπτοφυῆ μίσχον της καὶ αἱ σταγόνες τῆς πρῶνιης δρόσου, αἵτινες ἔσβεχον ἵνα πᾶσαν πρῶταν τὴν καλλίμορον στεφάνην της ὁμοιάζον πρὸς θερμὰ δάκρυα. Θλιβομένη ἐπὶ τῇ νέᾳ ταύτῃ λύπῃ της ἡ προστάτις νηρητὴς προέβαλε καὶ πάλιν τὴν μαργαριτωδὴ κεραλὴν της ὁπισθεν λεπτοφυοῦς στελέχους χλόης καὶ εἶπε μὲ τὴν γρυλλώδη φωνὴν της:

— «Ε! μικρόν μου ἴον! τί σὲ θλίβει λοιπὸν καὶ πάλιν; Μήπως δὲν σοὶ ἔδωκα ὅ,τι μοὶ ἐζήτησας. Δὲν εἶσαι τὸ ὠραιότερον ἴον τοῦ ἀπεράντου αὐτοῦ δάσου.

Τὸ ἴον ἐστέναζεν, ὡς στενάζουσι τὰ ἄνθη.

«Ἴσως, εἶπεν ἡ καλὴ νηρητὴ, δὲν εὐχαριστεῖσαι μένουσα οὕτω ἄγνωστος, κεκρυμμένη ἀπὸ τὰ ἄμματα τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐπιθυμεῖς νὰ ἀνθῆς ἐλευθέρως ὑπὸ τὰς λαμπρὰς τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας. Ἴσως ἐκουράσθῃς ἐκ τοῦ ἀφώνου ἔρωτος τῶν λατρευουσῶν τὰ κάλλη σου ψυχῶν καὶ μελισσῶν, καὶ ἐπεθύμησας νὰ αἰσθανθῆς τὴν θωπεῖαν χειρὸς ἐρωτολήπτου, ζητούντος νὰ ὑποκλέψῃ τὸ ἄρωμά σου, ὅπως ἀρέσκῃ εἰς τὴν ὠραίαν του. Ἴσως, φοβούμενον μὴ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν καταπατηθῆς ὑπὸ τοῦ βρωμεροῦ καὶ χονδροειδοῦς ὑποδή-

ματος ὑλοτόμου τινός, προτιμᾶς νὰ προσελκύσῃς τὰ θαυμαστικὰ βλέμματα τῆς προνομίουχοῦ τῶν ἀνθρώπων τάξεως, ἀνθῶν ἐντὸς πολυτίμου κινεζικοῦ δοχείου, ἐφ' οὗ εἰκονίζονται πνεύματα μὲ χρυσοῦν γένειον καὶ αὐτοκράτειραι ὀκλαδὸν καθήμεναι ὑπὸ τὰς ἀερώδεις καὶ λειοθηρικάς πορφυρὰς ἐσθῆτάς των.

Τότε τὸ ἴον ἐνθαρρυνόμενον ἀπάντησε.

«Οχι, καλὴ μου προστάτις! Ἀλλὰ μοὶ φαίνεται ὅτι τὸ ἴον εἶναι ἄνθος μελαγχολικὸν μὲ τὸ πένθιμον χρώμα του καὶ τὸ κοινὸν πλέον καταστὰν ἄρωμά του. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι συνέλεξα ἄλλοτε, ὅταν ἦμην κόρη μετὰ τῶν ἄλλων ἀνθῶν καὶ ἐνφνεοανοιχθέντα ὑάκινθον, τοῦ ὁποίου τὸ χρώμα καὶ τὸ ἄρωμα ἦσαν ἐξ ἴσου ἀπαράμιλλα.

Ἡ νηρητὴς τὴν μετέβαλε πάραυτα εἰς ὑάκινθον, ἀνθούοντα ἐν τῷ περιβάλλοντι τὸν ῥύακα χλοερῶ ἀνδρῶν.

*

Ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν ἦτο εὐτυχῆς. Ἀπὸ ὑάκινθου ἐγένετο κρῖνον. Οἱ κρῖνοι ταχέως τῇ ἐφάνησαν πολὺ λευκοί, ἠθέλησε νὰ γείνη ῥόδον χωρὶς καὶ πάλιν νὰ εἶναι εὐτυχῆς.

— «Ε! ὠραία μου ῥοδῆ, εἶπε καὶ πάλιν ἡ προστάτις νύμφη. Τί λοιπὸν καὶ πάλιν θορυβεῖ τὸ λογικόν σου καὶ ταράττει τὴν καρδίαν σου; Ποῖος μύχιος πόθος κλονεῖ τὰ ἔγκατα τῆς παρθενικῆς ψυχῆς σου;

Καὶ ἡ Μαρία ἀπὸ ἐστέναζεν, ἀπεκρίθη: Καλὴ μου νύμφη, ἐπεθύμουν νὰ εἶμαι τόσον ὠραῖον καὶ ἐντελὲς ἄνθος, ὥστε οὐδὲν ἄλλο εἰς τὸν κόσμον νὰ δύναται νὰ συγκριθῇ μετ' ἐμοῦ. Ἄνθος ὠραιότερον καὶ ἀρωματικώτερον ἀπὸ τὰ ἴα, καὶ τοὺς ὑάκινθους, καὶ τοὺς μήκωνας, καὶ τὰ κρῖνα, καὶ τὰ ῥόδα αὐτὰ ἔτι!

— Ἀπλούστατον, εἶπεν ἡ νύμφη κτυπούσα καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸ λεπτόν μαστίγιόν της. Καὶ τότε ἡ Μαρία ἐγένετο καὶ πάλιν ὠραία καὶ νέα ὡς καὶ πρότερον. Ἀπεικονίζετο ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς ἡ ἀνθηρὰ τοῦ ῥόδου ὠχρότης. Ἀπέπνεε δροσερὰ καὶ λεπτὰ ἀρώματα, προσομοιάζοντα πρὸς ἡρωματισμένην χιόνα, ἐάν ὁ Δημιουργὸς διενοεῖτό ποτε νὰ ἀρωματίσῃ αὐτήν. Διερχόμενός τις πλησίον της, ἔστω καὶ κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ψυχροῦ καὶ παγεσοῦ χειμῶνος, ἐνόμιζεν ὅτι διήρχετο παραπλευρῶς Ἀπριλίου μηνός.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ

Ἰθηνᾶ Σιγανού.

ΠΑΣΤΑΣ

(Ἐξ ἀνεκδότου «Περὶ Κρητικῶν Γάμων» συγγράμματος τοῦ κ. Παύλου Γ. Βλαστοῦ).

Ὁ παστός, παρὰ παλαιοῖς παστάς, ἐκαλεῖτο ὁ θάλαμος τῶν νεογάμων ἢ παστόν τὸ πρὸ τοῦ θαλάμου πεποικίλμενον δωμάτιον ἢ, ἡ ἐκ παραπετασμάτων ποικίλων κατασκευαζομένη σκηνή. Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ὄνομα καὶ τὸ πεποικίλμενον δωμάτιον τῶν νυμφίων διετήρησε μέχρι σήμερον ὁ λαὸς τῆς Κρήτης. Δύο παστάδες (παστοῖ) γίνονται σήμερον παρὰ Κρησὶν ἐν τῷ γάμῳ, μία μὲν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ γαμβροῦ, ἡ ἕτέρα ἐν τῷ τῆς νύμφης ὡς ἐξῆς εὐτρεπιζόμεναι κατὰ τὴν παρμιονὴν τοῦ γάμου.

Προσκαλούμεναι προσέρχονται ἅπαναι αἱ νεάνιδες τοῦ χωρίου «καλοφορεμέναι» φέρουσαι ἄνθη τοῦ κήπου καὶ τοῦ ἀγροῦ,

ἐνίοτε ρυτὰ, εὐώδεις κλώνας, καὶ βλαστοὺς καὶ βάτου ἐν τῇ δύο κλώνας ὑποδηλῶντας τὴν διὰ τοῦ βίου ἀχώριστον συζυγίαν καὶ ἔνωσιν προσέτι δὲ εὐτεκνίαν καὶ γονιμότητα τῶν νυμφευμένων· αἱ λαμβάνουσαι μέρος εἰς εὐπρεπισμὸν τῆς παστάδος ἀνάγκη νὰ ὦσιν ἀν οὐχὶ πολυτελῶς, τοῦλάχιστον καθαρῶς καὶ φιλοκάλως ἐνδεδυμέναι· εἰς τὴν τυχὸν μὴ τοιαύτην λέγουσι συνήθως:

«Τρέχει ἡ λίγδα ἔς τὸν παστόν.» (1)

Κατασκευάζεται δὲ ἡ παστάς ὡς ἐξῆς: Ἐντὸς θαλάμου καθρωτάτου καὶ ὡς οἶόν τε καταλλήλως νῦπρεπισμένου, ἀνεγείρουσιν οἶονεὶ βάθρον, ὅπερ κυκλοτερῶς περιβάλλουσι διὰ κλάδων δάφνης, μυρσίνης ἢ ροιᾶς (ὡς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μυλοποτάμου). Ἐν ἄλλαις ἐπαρχίαις ἢ παστάς κατασκευάζεται εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ ἀντιθαλάμου, σκάμνου (σοφᾶ = στιβάδος κατ' Ἀθηναίους) πεζούλας πικρὰ Κρησίν, ἢ ἀνακλίντρον· ἀναρτῶσι δὲ καὶ προσκολλῶσιν ἐπὶ τοῦ τοίχου μεγάλην λευκὴν σινδόνα, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ἐρράπτουσι κυκλοειδῶς κλῶνα βάτου πρὸς τὰ κάτω, ἰλλαχοῦ δέ, ὡς ἐν χωρίῳ Γερακκῆρι Ἄμαριον (Πάνακρον) κλπ., ἢ βάτος λαμβάνει τὸ σχῆμα σταυροῦ· ἔπειτα προσκολλῶσιν ἐπὶ τῆς σινδόνης ἄνθη (μικρὰς ἀνοδοέσμας) σποραδικῶς, κατὰ δὲ τὸ διάστημα τῆς προσκολλητέως τῶν συμβολικῶν τούτων σημείων πλήρεις χαρὰς αἱ παρθένοι διὰ τὸν γάμον τῆς συντρόφου τῶν παιδικῶν χρόνων τῶν εὐχόμεναι διὰ τῆς φράσεως «καὶ ἔς τὰ δικά σου» ἢ μία πρὸς τὴν ἄλλην ἄδουσι τὰ ἐξῆς δίστιχα:

«Ὅτε ἐρράπτουσι τὸν βάτον.

Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἄμαριον.

Ἐβλάμε τὸ βάτο, τὸ ριζιμιδὸν δενδρῶν

σὰν βάτο νὰ ριζιμιώσῃ, (2) ἡ νύφη κί' ὁ γαμπρός.

Εἰς ἄλλας ἐπαρχίας τῆς Κρήτης.

Χίλις καλῶς ἐκόπισεν ὁ ριζιμιδὸς μου βάτος,

κ' ἦρθεν ὁ νοῦς μου μετὰ μὲ ὁποῦ τονε φευγάτος.

Ὁ βάτος εἶνε δροσερῶς· χλωρός, ξερός, μπερδένει,

βουηθᾶτε, μοῖρες τοῦ γαμπροῦ, πάντα του νὰ κερδαίνῃ.

Μετὰ τῆς βάτου ἐρράπτουσιν ἐπὶ τῆς σινδόνης σποράδην καὶ διαφόρων ἀνθῶν εἶδη καὶ κλώνων εὐόσμων βλαστοὺς, ἄδουσαι δι' ἐν ἑκάστον τούτων κατάλληλον δίστιχον π. χ. διὰ τὸν βασιλικόν:

Βασιλικὴ μου πράσινη, φέρε τὴ μυρωδιά σου,

νὰ πάρ' ἡ νύφη κί' ὁ γαμπρός κ' ἔχε κ' ἡ γαφεδιά σου.

Φέρετε τοὺς βασιλικούς κί' ὁμορφους καντιφέδες,

καὶ τὸν παστό στολισετέ ῥόδα καὶ μενεξέδες.

Σημ. Ὁ Σκαρλάτος Βυζάντιος ἐν τῷ λεξικῷ του τῆς καθ' ἡμᾶς Ἑλλ. διαλέκτου λέγει οὕτω: Παστάς=κοιτῶν τῶν νεονύμφων κτλ. Τὴν λέξιν μόνον εἰς τὴν προομιάν («ὅ,τι πάρ' ἡ νύφη ἔς τὸ παστό παστάς (ἢ) νυμφῶν, θάλαμος (lit nuptial)» Ἐκ τούτων κατὰ τὴν μαρτυρίαν του ἐξ ὧν ἡμεῖς γνωρίζομεν καταφαίνεται ὅτι τὸ πρᾶγμα ἐν διεσώθῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἄγνωστον δ' ἦμῖν ἐν διεσώθῃ καὶ ἐν τινι τῶν ἄλλων νήσων τοῦ Ἑλλ. Ἀρχιπελάγους, ἐνταῦθα ὅμως καὶ τὸ πρᾶγμα ἔτι καὶ σήμερον διασώζεται γινόμενον περίπου ὡς ἡ παρὰ τοῖς παλαιῖς Ἑλλήσιν.

(1) Οἱ Κρητῆες λέγουσι: «Ὅ,τι ἰδῆ ἡ νύφη ἔς τὸν παστό, καὶ τὸ παιδί ἔς τὸ λουτρό.»

(2) Ἡ κατ' ἄλλους: Ποῦ νὰ πολυχρονήσῃ, κτλ. ἢ, σὰ ν βάτος νὰ ριζώσῃ, ἢ, σὰ ν βάτος νὰ ἔξαπλώσῃ, ἢ, νὰ δασώσῃ κτλ.

Βασιλικὴ κί' ἀρισμαρί, νεραζανθοῦς καὶ ῥόδα,
φέρετε νὰ κρεμάσωμεν εἰς τοῦ παστοῦ τὴ ῥόδα.

Εἰς κισόν·

Ἄν τὸν κισόν ὅπου κολλᾷ ἔς τὸ δέντρο καὶ ἐκπλώνει,
νὰ σμιζ' ἡ νύφη τὸ γαμπρὸ καὶ νὰ οἰσοσκελώνῃ.

Ἐπίσης ἐπὶ τῆς σινδόνης ἀναρτῶσι καὶ διάφορα κολλύρια ἐκ σπασάμης, ὀρμαθοῦς σταφίδων, ἰμυγδάλων κλπ. ἄδουσι·

Βάλετε σποῦρδες τοῦ παστοῦ, ἀμύγδαλα, σταφίδες,
καὶ τὰ κολουρία τοῦ γαμπροῦ χρυσὴς μου κορασίδες.

Σήμερον κάνουν τὸν παστό μὲ ροδαριάς καὶ τέχνη,
καὶ τοῦ καιροῦ ἄν σήμερον νὰ ῥοθῶνε κ' οἱ συντέκνοι.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον κατασκευάζεται καὶ ἡ παστάς τοῦ γαμβροῦ ὑπὸ τῶν παρθένων τοῦ χωρίου των, εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ὁποίας ἄδουσι ἐπίσης παρόμοια ἄσματα. Μετὰ τὴν κατασκευὴν τῆς παστάδος τῆς νύμφης λαμβάνει αὐτὴ τὴν ἐπ' αὐτῆς θέσιν της, δεξιὰ δὲ καὶ ἀριστερὰ παρθένοι φίλαι καὶ συγγενεῖς ὡς περ βασιλίσσαν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην θεραπεύουσι παρακαθήμεναι. Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ καθήμενὴ ἡ νύμφη κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀφίξεως τῆς ἀκολουθίας τοῦ γαμβροῦ, ἥτις ἀκολουθία καὶ «γαμπλιῶται» καὶ «ψῆκι» καλοῦνται, ἀναμένει.

«Γύναι, γυναίξ! κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.»

Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως ὅμως τῆς ἀκολουθίας τοῦ γαμβροῦ, ἐτοιμάζεται καὶ ἡ εἰς πάντα γάμον ἀπαραίτητος σημαία ἐκ καλάμης ἢ ἰστοῦ ἀποτελουμένης καὶ ἐνός μανδηλίου, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου ἀναρτῶσιν ἀνοδοέσμην καὶ καρπὸν ροιᾶς καὶ κολλύριον (κουλούρι σπασαμωτόν). Πολλὰκις ἀντὶ μανδηλίου ἀναρτῶσιν ἐπὶ τοῦ ἰστοῦ σημαίας, ἃς οἱ ὄπλαρχηγοὶ φέρουσιν ἐν πολέμῳ· ἕτεροι δὲ καὶ σημαίας τουρκικὰς, λαφύρον νικηφόρου πολέμου, φέρουσιν ἐν τῷ γάμῳ κειμήλιον πολυτιμὸν τοῦ ἀνδρείου λαφυραγωγοῦ· εἰς τὴν περιπτῶσιν ὅμως ταύτην ἡ τουρκικὴ σημαία ἢ φέρεται μόνον ὑπὸ τοῦ εὐτυχοῦς καὶ γενναίου κατόχου πρὸς τιμὴν, δόξαν καὶ ἐπίδειξιν αὐτοῦ ἢ παραχωρεῖται εἰς ἕτερον, ἀλλὰ μόνον διὰ γάμον τοῦ χωρίου αὐτοῦ. Ὁ σημαιοφόρος ἀνάγκη νὰ ᾖ πάντοτε ὠκύτατος πάντων ὡς καὶ ἐν πολέμῳ ἢ ἐπ' ἀνδρεία ὀνομαστός· προπορεύεται δὲ πάντοτε τῆς ἀκολουθίας πεζός, φέρων τὸ ἱερόν του γάμου σύμβολον, ὡς περ ἐν πολέμῳ φέρει τὴν παραδιδομένην αὐτῷ ἱερὰν παρακαταθήκην.

Ἐνταῦθα πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς ἀκολουθίας τοῦ γαμβροῦ, ἀνάγκη καὶ τινα περὶ τοῦ στολισμοῦ τῶν μελλογάμων νὰ εἴπωμεν σχετικὰ πρὸς τὸν προκείμενον σκοπὸν ὡς ἄξια σημειώσεως. Ὁ γαμβρός λοιπὸν λούεται, κείρεται, ξυρεῖται ὑπὸ τινος, ὅστις παρὰ παλαιοῖς νυμφοστόλος καλεῖται. Καὶ οἱ παλαιοὶ δὲ ταῦτα περίπου ἐπραττον ὡς ὁ Φαβωρίνος ἐν τῷ λεξικῷ του λέγει: «Τὸ λουτρόν ἐκ ποταμοῦ τῆς νυμφίους νέκομιζετο οἰωνίζομένους τὸ γόνιμον...» (ἐν λέξ. «Κουροτρόφοι», «Λουτροφόροι», «Νυμφικὰ λουτρά» κτλ.)

Ὡσαύτως λούεται ἡ νύμφη τὸ νυμφικὸν λουτρὸν καλούμενον, ὅπερ ἔχει σχέσιν μὲ τὸ παρὰ τοῖς παλαιοῖς Ἀθηναίοις ἐν ὁμοίαις περιστάσεσι νυμφικὸν λουτρὸν καὶ ἐλάμβανον τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς Καλλιρρόης, εἶτα δὲ κοσμεῖται ὑπὸ παρθένων «νυμφόκομῶν» ἢ «νυμφευτριῶν» παρὰ παλαιοῖς καλούμενων, περιβάλλεται νέα ὀλως ἐνδύματα ὡς καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ

ἀποσταλέντα νυμφικόν χιτώνα νά προσταθοῦν αἱ ὀνομασίαι τῆς στολῆς ἐνδύματα κλπ. πολύτιμα. Κατά δὲ τὸν χρόνον τῆς κοιμήσεως τῆς νύμφης ἄδουσιν αἱ παρθένοι καὶ διάφορα ᾄσματα.

Ο ΘΕΤΟΣ ΥΙΟΣ ΤΗΣ ΧΗΡΑΣ

Εἰς πτωχὸν τι χωρίον τῆς Ἑλλάδος, παρὰ τοὺς πρόποδας ὄρους θινός, ἔζη χήρα νέη, ἀλλὰ τόσον πτωχή, ὥστε μόλις ἠδύνατο νά θρέψῃ τὰ πέντε ὄρφανὰ μικρὰ τέκνα τῆς. Ἡ καλύβη, ἣτις μικρὸν ἀπέχοντα τοῦ χωρίου, συνίστατο εἰς ἓν καὶ μόνον χωρίσμα χρησιμεῦον ὡς μαγειρεῖον καὶ κοιτῶν· ἀχυρὴν κλίνην ἐχρησίμευσεν ὡς κλίνη διὰ τὴν χήραν καὶ τὰς δύο αὐτῆς θυγατέρας Μαρτὴν καὶ Ἐλένην, αἵτινες ἂν καὶ τρεφόμεναι ἐκ κριθίνου ἄρου καὶ τυροῦ ἦσαν ρωμαλέαι καὶ ἰσχυραὶ ὡς ἀηδόνες.

Σταθλοὶ περιέχον ἰσχυρὴν ἀγαθὰ καὶ τρία ἢ τέσσαρα πρόβατα ἦτο συνία καὶ κοίτων διὰ τοὺς τρεῖς υἱοὺς τῆς χήρας Λάμπρον, Βασίλῃ καὶ Γιώργῃ. Ὁ μεγαλύτερος αὐτῶν ἦτο τρεισκαίδεκα ἐτῶν, ὁ δευτέρος ἑνδεκά, καὶ ὁ τρίτος ὀκτώ. Εἰς γωνίαν τινὰ ἦσαν ἐρριμμένα φύλλα ξηρά, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐκοιμῶντο οἱ τρεῖς ὄρφανοί· ἀδελφοί· καὶ εὐκόλως ἠδύνατο τις νὰ ἐνοήσῃ ἐκ τοῦ χρώματος τοῦ εὐρώστου αὐτῶν προσώπου, ὅτι ἐκοιμῶντο τόσον ἀναπαυτικῶς ἐπὶ τῶν ξηρῶν φύλλων, ὅσον ἄλλοι ἐπὶ κλίνης παχείας καὶ μαλακῆς. Μόνη ἡ Μάρω, ἡ πτωχὴ χήρα, ὑπέφερον· ἦτο ἰσχυρὴ καὶ ὠχρά, ἂν καὶ ἐκ φύσεως ρωμαλέη, πολλὰκις ἐστερεῖτο καὶ τοῦ λιτοῦ γαύματός τῆς, ὅπως μὲν αὐτὸ ἀφρονώτερον εἰς τὰ τέκνα τῆς.

Τὰ μόνα ἐπιπλὰ τῆς καλύβης ἦσαν παλαιὰ τρεῖς τράπεζαι, τρία ἢ τέσσαρα πινακία ξύλινα καὶ ἰσάριθμα κοχλιάρια. Πάντα ταῦτα ἦσαν τόσον καθάρα καὶ τακτοποιημένα, ὥστε ἤρκει νὰ ρίψῃ τις τὸ βλέμμα διὰ νὰ ἐνοήσῃ ὅτι ἡ μεγάλη ἔνδεια δὲν προήρχετο ἐξ ὀκνηρίας.

Ἡ μὲν προῖ τῶν δύο συζύγων, νυμφευμένων, ἦτο ἀμοιβαία συμπόσιον καὶ ἄλλας διὰ τὸ μέλλον. Ἡ Μάρω ἔγενεν ἐντὸς ὀλίγου μήτηρ πολυκαίριμου οἰκογενεῖας, πρὸς μεγάλην χαρὰν τοῦ συζύγου, ὅστις ἀτυχῶς προσβλήθεισος ὑπὸ πολυχρόνου καὶ πολυαδύνου νόσου ἀπεβίωσεν. Ἡ Μάρω ἔμεινε χήρα καὶ μήτηρ πέντε ἀνηλίκων τέκνων μὴ ἔχουσα ἄλλον πόρον ζωῆς ἢ τὴν μικρὰν αὐτῶν καλύβην καὶ μικροτάτον χωράριον εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους.

Ἐν τούτοις οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ ἤρχισαν νὰ ἐργάζωνται. Καίτοι ἦσαν δυνατοὶ καὶ ἐργάζοντο ὡς ἄνδρες, τοὺς ἐπλήρωναν ὁμοῦ ὡς παιδία· ὁμοῦ καὶ ἡ μήτηρ καὶ αἱ δύο αὐτῆς θυγατέρες ἐργάζοντο εἰς τὸ μικρὸν αὐτῶν χωράριον, ἀπὸ πρωῒς ἕως ἑσπέρας, εἰς τὸ τέλος ὁμοῦ τῆς ἐβδομάδος ὁ καθὼς τῆς ἐργασίας των ἦτο ἐλάχιστος.

Ψυχρὰν τινὰ πρωῒαν τοῦ χειμῶνος, ἡ χήρα πορευομένη εἰς τὸν ἀγρὸν μετὰ τῶν δύο αὐτῆς θυγατέρων, παρετήρησε βήματα τινὰ μακρὰν τῆς καλύβης των λευκὸν δεμάτιον· ἡ Ἐλένη ἔδραμε νὰ ἴδῃ τί ἦτο.

— Θεὸς μου! ἀνέκραξεν, εἶναι μικρὸν παιδίον ἔλα, μάνη ἔλα! Ἡ Μάρω ταχύνουσα τὸ βήμα ἔλαθε τὸ βρέφος, ὅπερ εἶχεν ἐκθῆσει ἐκεῖ χεῖρ ἀπληγχνος βεβίως. Ἡτο παιδίον σχεδὸν δύο μηνῶν, ἀδύνατον, ὠχρὸν, φιλάσθενον καὶ τὸ ὅποιον ἐφαίνετο τόσον πάσχον, ὅτε ἡ Ἐλένη ἀνέκραξεν.

— Δίχαιε Θεὸς! ὅ ἀποθάνῃ τὸ δύστηνον· ἄς τὸ φέρωμεν, μητέρα, εἰς τὴν καλύβην μας, διὰ νὰ τὸ θερμάνωμεν εἰς τὴν φωτίαν· τὸ καυμὲνον εἶναι καταπαγωμένον.

Ἡ Μάρω ἔφερε τὸ παιδίον εἰς τὴν καλύβην, ἐνεθάρρουν αὐτὸ, τῷ ἔδωκε γάλα, τὸ δὲ βρέφος βεβημένον ἤρχισεν νὰ ἀναλαμβάνει.

Τὸ ἑσπέρας, ὅτε ἡ οἰκογένεια συνήθροισθη, τὸ ἔκθετον, ἂν καὶ ἦτο δυσειδέστατον, ὑπῆρξε δι' ἅπαντας ἀντικείμενον ἀγάπης καὶ χροῦς, τὴν ἐπαύριον λίαν πρωῒ αἱ γειτόνισσαι μαθοῦσαι τὰ περὶ τοῦ ἐκθέτου βρέφους ἔλεγον πρὸς τὴν χήραν:

— Μάρω, εἶσαι πτωχοτάτη, δὲν θὰ θνηθῆς νὰ θρέψῃς αὐτὸ τὸ παιδίον. Πρέπει νὰ τὸ φέρῃς εἰς τὴν πόλιν καὶ νὰ τὸ δώσῃς εἰς τὸ ὄρφανοτροφεῖον.

— Ἄλλ' εἶναι πολλὸ ψῦχος, ἀπῆντα ἡ Μάρω, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦτο πλάσμα δὲν θὰ ἠμπορέσῃ ν' ἀνθήσῃ εἰς τὴν ὄδοιπορίαν.

— Ἐ! Ὅθ' αὐξήσῃ ὁ αἰσθηθὸς τῶν ἀγγέλων, ἔλεγον οἱ εὐλαβεῖς γείτονες.

— Ὡ! ὄχι μάνη, θὲν θέλωμεν ν' ἀποθάνῃ, ἀνέκραξεν ἐν ταῦτά τὰ παιδία τῆς Μάρως. Τὴν ἄνοιξιν ἴσως θνηθῶμεν νὰ τὸ φέρωμεν εἰς τὴν πόλιν.

— Τί τροφὴ τῷ χροιάζεται διὰ τὸν χειμῶνα; εἶπεν ἡ Ἐλένη, ὀλγὸν γάλα μόνον.

— Ἐ! ὄλοι παρχωροῦμεν τὸ μερίδιόν μας εἰς τὸν μικρὸν μας μουσαφίρην, ἀνέκραξαν τὰ παιδία.

Ἡ Μάρω, ἣς ἡ καρδία ἠγάλλετο διὰ τὴν ὁμοίαν τῶν τέκνων αὐτῆς, εἶπε μετὰ δακρύων.

— Ἐχστε δίκαιον, τέκνα μου, δὲν θ' ἀποθάνωμεν τῆς πείνης, εἰὰν τὸ κρατήσωμεν πλησίον μας· ὁ Θεὸς θέλει μᾶς βοηθήσῃ!

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Μάρως προξένησε μεγίστην ἐντύπωσιν εἰς ἅπαν τὸ χωρίον.

Ἄξιολύπητος εἶναι ἡ πτωχὴ χήρα, ἔλεγον διεστραμμένοι τινὲς γειτόνισσαι, δὲν τῇ ἤρουν τὰ πέντε ὄρφανὰ τῆς, ἤθελεν ἡμίσειαν δωδεκάδα.

— Ἄς μὴν ἔλθῃ νὰ δεινεῖσθῃ τίποτε ἀπὸ ἡμᾶς, ἔλεγον ἄλλαι· δὲν δυνάμεθα νὰ τρέφωμεν ἄλλον ἢ τὴν οἰκογενεῖάν μας.

Ἐλεγκόμενες τινὲς ἐκ τῶν εὐπορωτέρων τοῦ χωρίου, τῇ ἐπεμψαν ἄλευρον, λίανον καὶ φορέματα πρὸς περιθάλψιν τοῦ βρέφους. Ἡ Μάρω ἔδεχετο πάντα ταῦτα ὡς νὰ ἦσαν διὰ τὰ ἰδικὰ τῆς τέκνα. Ὁ ἐφημέριος τοῦ χωρίου, ἂν καὶ ἦτο πολὺ πτωχός, ἀλλ' ἀγαθὸς τὴν καρδίαν, τῇ ἐπεμψεν ὡς αὐτὸς βοήθειάν τινα.

Ἡ χειμῶν παρήλθε πολὺ ἠπιώτερος παρ' ὅσον ἠλπίζεν ἡ πτωχὴ χήρα, ἀλλ' ὅτε ἡ μὲν χίων ἤρχισε νὰ διαλύεται, ὅτε ἐπαυήθηεν ἡ ἄνοιξις, ἡ Μάρω εἶπεν εἰς τὰ τέκνα τῆς ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ φέρῃ τὸν μικρὸν Νικόλαον (οὗτον τὸν ὀνόμασεν ἡ ἀνάδοχος αὐτοῦ Ἐλένη) εἰς τὸ ὄρφανοτροφεῖον.

Νὰ στερηθῶμεν τὸν μικρὸν μας ἀδελφόν, ὅστις εἶναι τόσον νόστιμος, ὅστις μᾶς τρέφει τοὺς μικροὺς τοὺς βραχίονας! Ὡ! ὄχι, μάνη, δὲν θὰ τὸ πράξῃς τοῦτο! ἀνέκραξαν τὰ παιδία. Ὁ ἀποθάνωμεν τῆς λύπης, εἶπεν ἡ Ἐλένη. Καὶ μὲν εἶμεθα πτωχοί, πλὴν θὰ ἐργαζώμεθα εἰς τὸ ἐξῆς μίαν ὥραν περισσώτερον, πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, καὶ πάλιν μίαν κατὰ τὴν δύσιν. Γεώργῃ, Λάμπρῃ, Βασίλῃ, δὲν εἶσθε τῆς γνώμης μου; θὰ κρατήσωμεν τὸν Νικόλαον θὰ ἐργαζώμεθα πολὺ καὶ θὰ τρώγωμεν ὀλίγον.

Ναί, καί, ἀπήντησαν τὰ παιδία. Ἡ Μάρω ἦτις ματαίως ἐπάλατιεν ἐνκνόντων τῆς ἀπερισκεπτοῦ ἐλεημοσύνης, ἠναγκάσθη τέλος νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὰς παρακλήσεις τῶν τέκνων τῆς, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ μικρὸς Νικόλαος υἱοθετήθη παρ' ἄλλας τῆς οἰκογενεῖας. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ὁμοφώνως κατηγόρησαν τὴν ἀπερίσκεπτον ταύτην παρῆν, ἐξαιρουμένου τοῦ καλοῦ ἐφημέριου. Οἱ γείτονες ἔπαυσαν νὰ βοηθῶσι τὴν χήραν, ἀλλ' ὁ ζήλος τῆς ἐργασίας ἠξέτανε μὲ τὰς ἀνάγκας, ἐπειδὴ ἠγαπῶντο.

Ἐν τούτοις ὁ Νικόλαος ἠξέτανε καὶ ἡ ἀγχινοία αὐτοῦ ἀνεπτύσσετο παραδόξως. Ἡ ἀδυναμία τῶν μελῶν του, ἡ καχεξία του, δὲν τῷ συνεχώρουν νὰ ἐργάζηται εἰς τοὺς ἀγρούς. Μετὰ μεγίστης λύπης ἔβλεπε τοῦτο καὶ ἡ Μάρω.

Εἰς τὴν καλλιτέραν φιλῶν τοῦ Νικόλαου ἦτο ὁ ἐφημέριος καὶ διδάσκαλος τοῦ χωρίου· εἰς ἡλικίαν τεσσάρων ἐτῶν τὸν ἐδίδαξε ν' ἀναγινώσκῃ καὶ ὅτε ἔγενεν ἐξέστης τὴν ἡλικίαν ἔγραψε κλίματα. Τῷ ἐπρομήθευσεν μετὰ ταῦτα καίτινα γραμματικὴν ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν, εἰς διάστημα δὲ ὀλίγου χρόνου τὸ παιδίον προώδευσεν τόσον, ὥστε ὁ καλὸς ἐφημέριος τὸ ἐθαύμαζε καὶ τὸ ἠγάπησεν ὑπερβολικῶς.

Μὴ εὐχριστούμενος ὁμοῦ ὁ μικρὸς διὰ τὴν προόδον του, ἐπεθύθει νὰ μιμῆται τοὺς ἀδελφούς του· μετέβαινεν εἰς τὸν ἀγρὸν, ἐκάλιεργε τὴν γῆν καὶ ἐσῆκωνε μέγιστα φορτία. Δυστυχῶς τοῦτο τῷ ἔφερε πυρετὸν τόσον σφοδρὸν, ὥστε ἡ ἀνάδοχος αὐτοῦ Ἐλένη καὶ ἡ θετὴ τοῦ μήτηρ Μάρω τῷ ἀπηγόρευσαν πᾶσαν κοπιαστικὴν ἐργασίαν. Ἐνῶ ἅπασα ἡ οἰκογένεια μετέβαινεν ἀπὸ πρωῒς εἰς τὸν ἀγρὸν, διὰ νὰ εὐχριστήσῃσι τὸν δυστυχῆ μικρὸν, ὅστις ἐπεθύμει νὰ φανῇ χρήσιμος, τὸν ὑπεχρέωσαν νὰ προετοιμάζῃ τὸ δεῖπνον, νὰ διατηρῇ τὴν οἰκίαν καθάραν, νὰ πλέκῃ μαλλίνας περικνημίδας, νὰ βόσκη τὰ τέσσαρα πρόβατα καὶ τὴν γραίαν ἀγαθὰ.

Εἰς τὰς ἀνακυσίμους ὥρας τῆς ἡμέρας ὁ μικρὸς Νικόλαος ἐσπούδαζεν, ὁ δὲ καλὸς ἐφημέριος ἤρατο καθημερινῶς, ἵνα διδάσκῃ τὸν νέον μαθητὴν.

Ὁ Νικόλαος εἰς ἡλικίαν δέκα ἐτῶν εἶχεν ὠφεληθῆ τόσον ἐκ τῶν καλῶν μαθημάτων τοῦ ἐφημέριου, ὥστε ὠμίλει καὶ ἐσκέπτετο ὡς μέγας καὶ σοφὸς ἀνὴρ. Ἀφοῦ δὲ διδάσκαλος τῷ ἐπρομήθευσεν βιβλία τῆς βιβλιοθήκης αὐτοῦ, δὲν ἤξευρε πλέον τίναν τροφὴν νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὴν ὑπερβολικὴν ζέσιν, ἣτις ἐφαίνετο κατατρώγουσα τὸν μαθητὴν αὐτοῦ.

Ἡμέραν τινὰ ὁ καλὸς ἱερεὺς ἀνεκάλυψε, μετὰ μεγίστης χαρᾶς δύο ὀγκωδέστατα βιβλία πλήρη κόνεως, ἅτινα πρὸ χρόνων ἐκείνου ἐντὸς παλαιῦ τινος ἐμαρτοῦ τοῦ δωματίου του· πολλοὶ ἐφημέριοι εἶχον κατοικήσει εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον· ἀλλ' οὐδεὶς ἔβριζε τὰ βιβλία. Ἡτο σερὰ μαθημάτων φυσικῆς ἱστορίας.

— Ποῦς θησαυρὸς διὰ τὸν μικρὸν μου Νικόλαον! ἀνέκραξεν.

Καὶ λαβὼν αὐτὰ διευθύνθη εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ μαθητοῦ του. Τοῦτο ὑπῆρξε διὰ τὸ παιδίον ἀρχὴ νέας ζωῆς ἢ πρὸς τὴν σπου-

δὴν κλίσει του, ἀπ' αὐτῆς τῆς στιγμῆς ἀνεπτύχθη παραδόξως. Τότε δ' ἀνὰ τὰ ὄρη περιπάτος του ἐγένετο συχνότερος καὶ καρποφόρος μετὰ ζήλου καὶ φιλοπονίας, ἦν ἐθαύμαζεν ὁ ἐφημέριος, κατώρθωσε νὰ σχηματίσῃ βοτανικὴν συλλογὴν ἐκ διαφόρων ἀνθῶν καὶ σπανίων φυτῶν. Ἐθρῶν ὡσαύτως εἰς σπήλαιόν τι μέγαν ἀριθμὸν θαυμασίων ἀπολιθωμάτων ἔκχευε συλλογὴν, ἣν ἐτακτοποίησε κάλλιστα ἐντὸς φανομάτων, τὰ ὅποια κατασκεύαζεν ἐπιδεξίως ἐπὶ τῶν παλαιῶν τοίχων τῆς καλύβης. Τὸ παράδοξον τοῦτο κόσμημα ἐπερίπαιζον οἱ γείτονες, ἀλλ' ἡ Ἐλένη τὸ ἐθαύμαζε καὶ ἐθεώρει ὡς ἱερὸν, ἐπειδὴ τὸ εἶχε κατασκευάσει ὁ ἀγαπητὸς αὐτῆς βαπτιστικὸς, ὅστις μετ' οὐ πολλὸ ἐπρόσθεσε μετὰ τὰ τινὰ ὄσκατα, καὶ τινὰ κοσμημὰτα σπάνια, ἀνακαλυφθέντα εἰς τὸ βῆλος τοῦ αὐτοῦ σπηλαίου.

Αἱ ἡμέραι παρήρχοντο ἐν τῷ μέσῳ σκληροτάτης ἐνδείας. Ὁ πρωτότοκος υἱὸς τῆς Μάρως εἶχε φθάσει εἰς ἡλικίαν ἀπογραφῆς, καὶ ὡς υἱὸς χήρας, ἐξήρθη, ἀλλ' ὁ δευτέρος μετ' ἑαυτὸν τὰ δάκρυα τῆς χήρας μητρὸς, ἀνεχώρησεν.

Ἐν Γεωργεῖῳ. Ἐλένη εἰλελή. (Ἀκολουθεῖ.)

ΧΑΜΟΚΕΡΑΣΑ

Τὸ χαμοκέρασον καὶ κοινῶ· ἡ φράουλα εἶναι ἀναμφιβόλως ὁ μᾶλλον ἐπιζήτητος καρπὸς καὶ διὰ τὴν γλυκύχυμον γευσίν του καὶ διὰ τὸ μεθυστικὸν ἀρωμά του.

Μόλις ἀπὸ ὀλίγων ἐτῶν ἤρξατο καλλιεργούμενον καὶ παρ' ἡμῖν, ἐνῶ ἐν ἀφθόνῳ συγκομιδῇ διαχέει τὰ εὐώδη μύρα του ἀνὰ τὰς κατωφερείας τῶν λοφίσκων, ἀνὰ τοὺς κήπους καὶ τοὺς λειμῶνας τῶν περιχώρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Εἰς τὴν Εὐρώπῃν τὸ χαμοκέρασον θεωρεῖται ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν ὄπωρικόν τῶν θερινῶν μηνῶν, διότι τὸ ψυχρὸν τοῦ κλίματος καὶ ὑγρὸν τοῦ ἐδάφους συντελεῖ, ὅπως καθ' ὄλον τὸ θέρος βουναὶ καὶ λοφίσκοι, κηποὶ καὶ δάση στολιζονται διὰ τῶν πορφυρῶν καὶ ἀρωματικῶν τούτων καρπῶν.

Ἐπειδὴ ὁμοῦ πλὴν τῆς ἡδονῆς, ἦν αἰσθάνεται ὁ γευόμενος τοῦ καρποῦ τούτου, ἀπολαμβάνει κατάλληλον ποιούμενος χρῆσιν καὶ τῶν ἱαματικῶν αὐτοῦ ἰδιότητων, παραθέτομεν ἐν ταῦθα τὰς συμβουλὰς τοῦ διαστήμου ὑγεινολόγου Βιγουροῦ ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς καὶ τὰς ὥρας, καθ' ἃς ἐπωφελῶς διὰ τὴν ὑγιεινὴν δυνάμεθα νὰ ποιώμεθα χρῆσιν αὐτοῦ.

Αἱ ὠραιότεραι λοιπὸν καὶ ὠφελιμώτεραι φράουλαί εἶναι αἱ ἄγριαί, ἃς συνάγει τις εἰς τὰ δάση, κατὰ πολὺ μικρότεραι καὶ σκοτεινότεραι χρώματος τῶν καλλιεργησίμων. Ἴνα διατηρήσῃσι τὰς θεραπευτικὰς αὐτῶν, ἰδιότητας, ἀνάγκη νὰ συλλεθῶσι τὸ ἑσπέρας μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, οὐδέποτε δὲ τὴν πρωῒαν.

Τὴν πρωῒαν νηστὶς δύνασθε νὰ φάγητε ὀλόκληρον μικρὸν κάνιστρον, ὅπερ ἀποτελεῖ φάρμακον κατ' ἐξοχὴν ἀντιπυρετικόν καὶ ἀντιφλογιστικόν. Μετὰ τὸ φαγητὸν ὡς ὄπωρικόν λαμβάνετε τὴν φράουλαν συντετριμμένην ἐντὸς τοῦ ποτηρίου σας μετὰ μικρὰς δόσεως ζαχαρώσεως καὶ οἴνου ἀρρητινιώτου, ἢ οἴνοπνεύματος ἢ ρομίου.

Ἡ ἀνάμιξις αὐτῆς μετὰ τὸ οἴνοπνευματώδη ποτὶ θεωρεῖται ἀναγκαία πρὸς διευκόλυνσιν τῆς πέψεως. Τινὲς συνηθίζουσι νὰ τρώγῃσι τὰ χαμοκέρασα συντρίβοντες αὐτὰ ἐντὸς σακχαρώμενου γάλακτος ἢ ἀρογάλακτος. Ἐν τῇ ἀνάμιξις ταύτῃ τὸ χαμοκέρασον ἀπόλλυσι πᾶσαν ἱαματικὴν αὐτοῦ ἰδιότητα, ἀποβαίνει μάλιστα καὶ ἐπιβλαβὲς καὶ δύσπεπτον. Ὁ διάσθημος γαστρονόμος Brillat-Savarin, ὁ ἐπινοητὴς τοῦ φερωνόμου γλυκύσματος, συνέτριβε τὰ χαμοκέρασα του ἐντὸς χυμοῦ πορτοκαλίου, τὰ μάλᾳ ἐπιβλαβήθηκα διὰ τὴν πέψιν.

Σημειώτεον ὅτι τὰ χαμοκέρασα δὲν εἶναι ἐπίσης ὠφέλιμα διὰ πᾶσαν ἰδίουσυγκρασίαν. Ἰδίως αἱ στυμφρακτικαὶ καὶ ἀσθενικαὶ κράσεις, αἵτινες ἔχουσι τὸν στόμαχον ὀκνηρὸν, ὅσον καὶ ἂν ἀγαπῶσιν αὐτὰ δέον νὰ τρώγῃσιν ὀλίγα καὶ ταῦτα ἢ ἐν οἴνῳ ἢ ἐν οἴνοπνεύματι ἐμβεβαμμένα. Πολλάκις ἡ πρόσληψις γενναίας δόσεως χαμοκεράσων γεννᾷ ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος τῶν στυμφρακτικῶν μικρὰ ἐξανθήματα ἢ παράγῃ πυρετώδεις ἐλαφρὰς σπασμωδικὰς κινήσεις. Τοῦναντι οἱ χοληρικοί καὶ αἱματώδεις δύνανται ἐπωφελέστατα νὰ τρώγῃσιν ἄφθονα χαμοκέρασα.

Σιρόπιον ἐκ χαμοκεράσων εἶναι ἐξαιρετικὸν δροσιστικόν καὶ ἀντιφλογιστικόν διὰ τὸ θέρος, κατασκευάζεται δὲ ὡς ἑξῆς: Βράζετε ἡμίσειαν ὀκτὼν ζαχαρώσεως καλῶς καθαρισμένης ἐντὸς ἀναλόγου ὕδατος μέχρις οὐ δέσῃ. Προσθέτετε τότε 100 δράμ. φράουλαν καὶ κενόνετε ἐντὸς δοχείου, τὸ ὅποιον καλύπτετε. Ἀφίνετε οὕτω 24 ὥρας. Τότε περᾶτε τὸ ὄλον διὰ τεμαχίου μαλλίνου ὑφάσματος καὶ θέτετε ἐντὸς φιάλης. Διαλυόμενον ἐντὸς δροσεροῦ ὕδατος εἶναι ὑγιεινότερον καὶ δροσιστικώτερον, ἰδίᾳ διὰ τοὺς πυρεσσόντας.

Ἐλένη Γεωργιάδου.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Γάμος διεῖται τῆς φωνῆ. Νέος καὶ νεάνις δύο διαφόρων πόλων τῆς Ἰνδιάνης ἐνυμφεύθησαν κατ' αὐτὰς διὰ τηλεφώνου, παραδόξου ἀληθῶς καὶ πρωτοφανοῦς τρόπου γάμου. Προσωπικῶς οἱ δύο νέοι διετέλουσαν ἄγνωστοι ἀλλήλοις, ἦσαν ὁμοῦ ὑπάλληλοι τηλεφωνικῆς τινος γραμμῆς, ἀμφοτέροι δὲ τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας. Ὁπως ἀπομακρύνουσι τὸν ὕπνον ἀπὸ τῶν βλεφάρων των οἱ δύο νέοι συνωμύλουσαν περὶ διαφόρων πραγμάτων διὰ τοῦ τηλεφώνου. Ἐσπέραν δὲ τινὰ ὁ νέος προέτεινεν εἰς τὴν νεάνιδα χάριν διασκευάσεως νὰ τὴν νυμφεῖσθῃ τηλεφωνικῶς. Αὕτη, ἐκλαβούσα τοῦτο ὡς ἀστείον, ἐδέχθη εὐχαρίστως τὴν πρότασιν. Ὁ νέος τότε μετεκαλέσατο διὰ τοῦ κλητῆρος τοῦ γραφείου ἱερέα, ὅστις ἐτέλεσε τὸν γάμον, τῆς νεάνιδος ἀπαντήσεως διὰ τοῦ τηλεφώνου εἰς πάσας τὰς ἐρωτήσεις τοῦ ἱερέως.

Μετὰ τὴν τέλεισιν τοῦ γάμου ἡ νεάνις ὑποθέτουσα ὅτι ὁ ἀστείονος ἐξηκολούθει, ἠχῆθη εἰς τὸν ἄγνωστον νυμφὸν τῆς («καὶ εἰς τοὺς πραγματικούς του γάμους») ὁ ἱερεὺς ὁμοῦ ἀπήντησεν ὅτι ὁ γάμος των ἦτο ἔγκυρος καὶ ὅτι μόνον διὰ τακτικῆς δίχης δύνανται νὰ διαζευχθῶσιν. Οἱ δύο νέοι ὤρισαν τὴν ἐπαύριον τὸσον συνεντεύξεως, ἵνα προσωπικῶς γνωρισθῶσι καὶ εἰάν μὲν ἀρέσκωνται ἀμοιβαίως, συζήσωσιν, εἰάν δὲ ὄχι, νὰ διαζευχθῶσιν!

Πρόεδρος σιδηροδρομικῆς ἐταιρείας. Κατ' αὐτὰς συνέστη ἐν Τεξᾷ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν μεγάλη σιδηροδρομικὴ ἐταιρεία, ἣτις ἀνάλαβε τὴν κατασκευὴν διαφόρων σιδηροδρομικῶν γραμμῶν. Πρόεδρος τῆς ἐταιρείας ταύτης ἐξελέγη ἡ κ. Χάιν, γυνὴ νεαρά, μόλις τριακοντοῦτις, σφαιροκίνητη ὁμοῦ διὰ τὸ ἐπιχειρηματικὸν τῆς πνεύμα καὶ τὴν ἔκτακτον αὐτῆς νοημοσύνην καὶ δραστηριότητα. Τὸ πρᾶγμα ἐνεποίησεν ἱκανὴν αἰσθησίν. Οὐχ ἦττον ὅταν κύριοι τινες παρετήρησαν εἰς τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου, ὅτι ἠδύνατον βεβαίως νὰ ἐνεργήσωσιν ὅπως ἡ ἐκλογή ἐκείνη ἀκυρωθῇ, οἱ κ. κ. σύμβουλοι ἀπήντησαν. Τοῦτο εἶναι οἰκονομικῶς ἀσύμφορον εἰς τὴν ἐταιρείαν. Μὲ τὴν δραστηριότητα, ἦν ἡ γυνὴ αὕτη ἀναπτύσσει, βεβαίως θὰ κερδήσωμεν χρόνον καὶ χρήματα διπλάσια ἢ ἂν θὰ διωκοῦμεθα ὑπὸ ἀνδρῶν.

Γυνὴ ἀπολιθώθη. Δέκα ἔτη παρήλθον ἀπ' ὅτου ἀπεβίωσεν ἐν Βινιπέλλῃ (Καναδᾷ) τῆς Ἀμερικῆς γυνὴ τις ὀνομαζομένη Ἀδελαΐς Ρολάδ, ἐνταφιασθεῖσα εἰς τάφον δέκα ἐταίρων τῆς πόλεως ἀπέχοντα. Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ὁ σύζυγος αὐτῆς ἐκπατρίζόμενος ἐξήγησε νὰ παραλάβῃ μετ' ἑαυτοῦ τὰ ὀστέα τῆς συζύγου του. Ἄλλ' ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς αὐτοῦ τε καὶ τῶν λῃπῶν συγγενῶν ἀνευρόντων τὸ πτώμα ἀθικτὸν διατηρούμενον θαυμαστικῶς, χωρὶς οὕτε θρεῖ τῆς κεφαλῆς τῆς νὰ ἔχη ἀλλοιωθῇ. Ὅτε δ' ἠθέλησαν νὰ ἀνεγείρωσιν αὐτὸ ἔμειναν ἐνεοὶ πρὸ τοῦ βάρους αὐτοῦ, ἀνεχώρησαν εἰς 200 περίπου ὀκάδας. Δι' ἐπιστημονικῆς ἀναλύσεως τοῦ ἐδάφους, ἐνῶ ἡ γυνὴ αὕτη εἶχε ταφῆ, ἀπεδείχθη ὅτι παρέκειτο ἀλκαλικῆς πηγῆς, ἣς ἡ βλαδεία καὶ συνεχῆς ἐπὶ τοῦ πτώματος ἐνέργεια ἐπήνεγκε τὴν ἐντελῆ ἀπολίθωσιν αὐτοῦ.

Ἴσπανίαιδες ἐπιστήμονες. Αἱ γυναῖκες τῆς Ἰσπανίας δὲν ὑστεροῦνται τῶν Εὐρωπαίων καὶ Ἀμερικανῶν ἡμοφύλων τῶν ὡς πρὸς τὴν πρόδον. Δύο κληρονομήτριαι τῆς ἱατρικῆς τοῦ Πανεπιστημίου σχολῆς ἀριθμεῖ ἤδη ἡ Ἰσπανικὴ πρωτεύουσα, τὴν δόκτορα Δολώραν Ἀλῶε καὶ τὴν Δολώραν Λεονάρ. Αἱ δεσποινίδες Ἀμαλλία καὶ Ματθίλδη Βεγῶ εἶνε διευθύντριαι τῶν δύο ἐν Μαδρίτῃ τηλεγραφικῶν γραφείων, πεντήκοντα ἐπτὰ δὲ νεάνιδες ὑπάλληλοι τακτικοὶ τῶν ἑνὸς μνημονευομένων γραφείων. Εἴκοσι τέσσαρες δὲ νεάνιδες εἶνε διωρισμέναι εἰς διάφορα τῆς πρωτεύουσας γραφεῖα. Αἱ Ἰσπανικαὶ ἐπαρχίαι ἔχουσιν ἐπίσης ανοικτὰς τὰς θύρας τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, εἰς πᾶσαν γυναικὰ δυνάμενην νὰ καταλάβῃ θέσιν ἐν αὐτοῖς.

Διὰ δὲ ἄσκαλος παρασημοφορομένη. Διὰ διατάγματος τοῦ προέδρου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἡ κ. Ἰωάννα δὲ Φρίντσεργ, διευθύντρια τοῦ Παρθεναγωγείου τῆς Fontenay-aux-Roses ὡνομασθῆ ἱππότης τῆς Λεγεώνας τῆς Τιμῆς.

Αἱ γυναῖκες ἐν τῷ συνεδρίῳ τῶν Ἰνδῶν. Ὡς ἄλλοτε εἶχον ἀναφέρει, τοῦ ἐθνικοῦ συνεδρίου τῶν Ἰνδῶν μετέσχον δέκα γυναῖκες. Ἰνδαὶ γυναῖκες ἡ κ. Παντίτα Ραμακβαί, ἡ γωσστή Ἰνδὴ ρήτωρ, ἧτις μετὰ τόσου ἐργαζέται ζήλου πρὸς κατάργησιν τῶν ἰνδικῶν ἐθίμων, ὧν θύμα τυγχάνει ἡ γυνή. Ἡ κ. Γόζαλ, ἰθαγενὴς Ἰνδὴ διευθύντρια τοῦ γυναικείου ἐν Ἰνδίας περιοδικοῦ Βεγγάλῃ. Ἡ δεσποινὶς Ζερισά Ρόυσε Ἰνδὴ ἱατρὸς ἀφωσιωμένη εἰς τὴν ἐπιστήμην, λατρευομένη ὡς εὐεργετικὴ θεότης παρὰ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Οὐμπάλᾳ. Ἄλλη ἱατρὸς ἡ κ. Ἐμμα Ρούδερ ἰδρύτρια τοῦ Συλλόγου Σορὺζ, τοῦ μεριμνῶντος περὶ τῆς ἀνατροφῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως τῶν Ἰνδῶν γυναικῶν. Ἡ αὐτὴ κυρία εἶναι ἐπίσης ἰδρύτρια τοῦ Τεχνικοῦ γυναικείου Συλλόγου, τοῦ σκοποῦντος τὴν εἰς γυναικείας τέχνας ἐπίδοσιν τῶν ἀτυχῶν Ἰνδῶν χηρῶν, αἵτινες πολλάκις χηρεύουσι δεκαετίαι.

Μία μαύρη ἐκπολιτίστρια. Μετὰ πρωτοφανοῦς αὐταπνοήσεως καὶ ἀποτελεσματικότητος ἀνέλαβε τὸν ἐκπολιτισμὸν τῶν κατοίκων τῆς Διὸνείας (Δυτικῆ Ἀφρικῆ) ἡ κ. Ἀμάνδα Σμιθ αἰθιοπίς. Ἐγεννήθη δούλη ἐν Ἀμερικῇ. Ἀπελευθερωθεῖσα ἐξεπαιδεύθη εἰς τὰ ἀνώτατα τῆς Νέας Ἰόρκης ἐκπαιδευτήρια, ἐγένετο μέλος ἐκπολιτιστικοῦ τινος φιλάνθρωπικοῦ γυναικείου Συλλόγου ἐν Ἀμερικῇ, ἀπὸ τριῶν δ' ἤδη ἐτῶν μετέβη εἰς Ἀφρικὴν, ἔνθα ἐργάζεται ἀποτελεσματικῶς ὑπὲρ τοῦ ἐκπολιτισμοῦ τῶν ἀτυχῶν μαύρων.

Μαθητεύτ: κὸν κληροδότῃμα. Κυρία τις ἀποθνήσκουσα ἐν Ζυρίχῃ κατέλιπε τὸ ἐτήσιον εἰσόδημά της ἐκ 65,000 φρ. πρὸς ὑποτροφίαν μαθητῆρας ἐπιδοδομένης κατόπιν διαγωνισμοῦ εἰς κνωτέραις ἐπιστημονικαῖς σπουδαῖς.

ΑΛΛΗΛΟΥΡΑΦΙΑ

Παν Ἀρχ. κ. Γρ. Γ. Βούδα—Πέστην. Ἐλήφθησαν. Ζητούμενα ἀποστέλλοντι. Εὐγνωμονοῦμεν ἀπείρους. Γράφομεν.—Κον Σπ. Σπ. Ταϊγάνιον. Τὰ γραφόμενά σας καταθλίβουσι πᾶσαν ἑλληνικὴν καρδίαν, ἀλλὰ τί ποιητέον; Συγχίρομεν ἐν τούτοις ὑμᾶς διὰ θερμὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα, εὐγνωμονοῦμεν δ' εὐγενῆ μέριμναν καὶ συμμορφούμεθα ὀδηγίαις σας.—Κον Π. Μ. Γαλαξείδιον. Μυρίας εὐχαριστίας δι' εὐγενῆ προσφορὰν φιλοξενίας καὶ ἐκδήλωσιν φιλοφρόνων αἰσθημάτων. Ἐπιταγὴ ἐλήφθη. Καὶ πάλιν πολλὰς καὶ θερμὰς εὐχαριστίας.—Κον Ε. Μ. Ἀθήνας. Πολλὴ φυσικὴν εὐρίσκαμεν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἰσοβίου διὰ χρεῖαν πνευμονίας, ἀφ' οὗ μάλιστα ἡ ἡλικία εἶναι ἤδη προκεχωρημένη. Ἀδελφάντινον δακτύλιον ἡ καὶ ἐνώτιον ὡς καὶ ἐκ μαργαριτῶν δύνασθε νὰ φέρητε ἔστω καὶ περιβεβλημένη πένθιμοι περιβολῆν.—Κον Α. Μ. Γιορτζεβον. Ἐνεγράφη. Περιχάλυμζου βουέτους ἀποστέλλεται. Εὐχαριστοῦμεν.—Κον Ι. Ζ. Βατούμ. Συμμορφούμεθα ὀδηγίαις σας.—Κον Γ. Ι. Δ. Ἀραβανίτας Σάμου. Ἐνεγράφητε. Φύλλα ἀποστέλλομεν.—Κον Στ. Σ. Τοῦρον—Μαγούρελιον. Ὡραία καὶ εὐγενῆ ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Εὐγνωμονοῦμεν ἀπὸ καρδίας διὰ θερμότην ὀπιστήριζιν. Συμμορφούμεθα ὀδηγίαις σας. Γράφομεν. Κον Ε. Θ. Κ)πολίον. Ἀγνοοῦμεν ἐάν οἱ ἕνοι συμπεριλαμβάνουσι καὶ τὰς Ἑλληνίδας εἰς τὴν λέξιν Levantines. Ἐκεῖνο ὅμως, ὅπερ νομίζομεν εἶναι ὅτι αἱ πλείστα Ἑλληνίδες δὲν ὑστεροῦσιν ἀτυχῶς πολὺ ἐκείνων κατὰ τὴν φιλαρέσκειαν καὶ τὴν ἐπίδοσιν εἰς βίον πολυτελεῆ.—Κον Θ. Μ. Πειραιᾶ. Δὲν ἐδημοσιεύθη εἰσέτι ὁ κενονισμός. Φρονοῦμεν οὐχ ἧττον ὅτι θὰ ἀνταποκρίνηται ἐν πᾶσιν εἰς τὰς δικίας διὰ τὴν ἀγωγὴν τῆς προσφιλοῦς θυγατρὸς σας ἀξιώσεις.—Κον Αἰ. Α. Πάτρας. Κον Στ. Κ. Τήνον. Ὁ ζητούμενος αἰσθητὸς ἐξηντήθη. Τρεῖς συνδρομαὶ ἐλήφθησαν.—Κον Δ. Ι. Π. Αἰτωλικόν. Νεαὶ συνδρομήτριαι ἐνεγράφησαν. Ἀντίτιμον ἐλήφθη. Μυρίας εὐχαριστίας.—Κον συν-

δρομήτριαν Μεσολόγγιον. Ἀποτάθητε εἰς τὸν πνευματικὸν σας. Ἐμμεῖς ὅλως ἀκατάλληλοι, νομίζομεν μάλιστα ὅτι ἀνάγκη νὰ ἀποταθῆτε εἰς ἀρχιερέα.

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Ἄντι οἴνου διὰ το θῆρος. Ἐπειδὴ ὁ ὑπερβολικὸς καύσων δὲν ἐπιτρέπει τὴν κατὰ τοὺς θερινὸς μῆνας χρῆσιν τοῦ οἴνου κατὰ τὸ γεῦμα, ἀντικαθιστῶσι τοῦτον διὰ τοῦ ἀκολούθου ρευστοῦ, ὁρσοστικωτάτου καὶ ὠφελίμου διὰ τὴν ὑγίαν. Ἐντὸς μεγάλου χωματίνου δοχείου θέτετε μίαν ὀκτὸν καὶ 100 δρ. ὕδατος, ἐν λεμόνιον κομμένον εἰς στρογγύλα τεμάχια, 150 δρ. ζάχαριν καὶ ἡμισυ ποτήριον ἔξους ἀρτηνιώτου. Ἀφίνετε ὅλα μαζί ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, ἀναμιγνύουσα ἀνὰ πᾶν εἰκοσιτετραῶρον διὰ καινοῦρους ξυλίνου κοχλιαρίου, μετὰ ταῦτα περᾶτε αὐτὸ διὰ λευκοῦ καθαροῦ ὑφάσματος καὶ θέτετε ἐντὸς φιαλῶν καὶ σφραγίζετε διὰ φελλῶν, ὡς πράττουσι δι' ὅλα τὰ ἀεριωδη ρευστά. Ἀφίνετε εἰς τὸν ἥλιον ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα καὶ πίνετε εἰς τὴν τράπεζαν ἀντὶ οἴνου.

Βραστόν ὀρεκτικόν. Τὸ ἀπομείναν ἐκ τοῦ γεύματος βόειον βραστόν παρασκευάζετε τὴν ἐπαύριον ὡς ἐξῆς: Κόπτετε εἰς φέτας καὶ θερμαίνετε ἐντὸς ὀλίγου ζωμοῦ, ὅν κρατεῖτε ἀπὸ τῆς προτεραιίας. Βράζετε ἰδιαίτερος βούτυρον, εἰς τὸ ὅπολον προσθέτετε ἀρκετὸν μαιντανὸ λεπτοκομμένον καὶ ὀλίγον ἔξους. Σερβίρετε τὰς φέτας ἐν κανονικῇ κατατάξει, χύνετε ἐπ' αὐτῶν τὴν ὡς ἄνω παρασκευασθεῖσαν σάλτσαν σας καὶ στολίζετε τὸ πινάκιον μὲ τεμάχια πηκτῶν ψῶν, ἐλάϊας καὶ ραπανάκι. Εἶναι ὀρεκτικώτατον καὶ ἀναπληροῦ οἶον δῆποτε καλὸν ἔδεσμα.

ΣΥΜΒΟΛΑΙ

Θεραπεία ὀδοντοπόνου (ὅταν οὗτος δὲν προέρχηται ἐκ ρευματισμοῦ). Λάβε δύο μέρη στυπτηρίας εἰς κόνιν καὶ ἐπτὰ μέρη νιτρικοῦ αἰθέρος, καὶ ἐκ τοῦ μίγματος, ἐμπλησον τὴν ὀπὴν τοῦ ὀδόντος· ἐπαναλαμβάνετε δὲ τοῦτο ἐκίστοτε πρὸς ἰποδιώξιν τοῦ πόνου, καὶ οὗτος ἐν βραχεῖ διαστήματι θέλει καὶ ὁ ὀδοντόπονος θεραπευθῆ, καὶ ἡ περαιτέρω σήψις τοῦ ὀδόντος ἐμποδισθῆ.

ΟΙΚΟΚΥΡΑ ἰκανωτάτη προσφέρεται νὰ συνοδεύσῃ εἰς τὰ λουράκια καὶ τὸ κύριον πρὸς περιποίησιν. Συνιστᾶται καὶ ἰδιαίτερος ὑφ' ἡμῶν. Διεύθυνσις: Ὁδὸς Ἀκαδημίας, ἀριθ. 84.

ΕΛΛΗΝΙΣ. Πολὺ καλῆς οἰκογενείας ἀνατραφεῖσα ἐν μιᾷ τῶν καλλιτέρων σχολῶν τοῦ Βερολίνου, ἔχουσα ἀρίστως συστάσεις προὔπηρεσίας, παρ' ἡμῶν δὲ θερμῶς συνιστωμένη ζητεῖ θέσιν οἰκοδιδασκάλου, εἰ δυνατόν, ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Πληροφορεῖται παρ' ἡμῖν.

ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΚΟΠΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΑΪΤΙΚΗΣ

Τὸ πρακτικώτατον τοῦτο καὶ εὐεργετικὸν διὰ πᾶσαν Ἑλληνίδα κόρην σχολεῖον τῆς κοπτικῆς καὶ ραϊτικῆς ἤρξατο ἐργαζόμενον. Ἐντὸς ὀλίγου δὲ θὰ φηναῖ τὴ εὐεργετικὰ αὐτοῦ διὰ πᾶσαν οἰκογενεῖαν ἀποτελέσματα.

Ἡ κ. Μπενάουερ διευθύντρια αὐτοῦ, διδάσκει τὰ θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ τῆς μαθημάτων μετὰ μεσημβρίαν. Ὁδὸς Ἀγίου Μάρκου ἀρ. 4.

ΥΔΩΡ ΚΟΛΩΝΙΑΣ

ΜΥΡΟΗΩΛΕΙΟΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΣΤΙΝΗ

Τὸ ὕδωρ τῆς Κολωνίας, τὸ τόσῳ ἀναγκαῖον καὶ διὰ τὴν καθαριότητα καὶ ὑγιεινὴν τοῦ σώματος καὶ διὰ πᾶσαν νευραλγίαν, ἰδίᾳ δὲ κεφαλαλγίας, καὶ διὰ τὴν ἀποφορὴν τοῦ ἰδρώτος κατέστη ἀπαραίτητον διὰ πᾶσαν οἰκογενεῖαν τῆς ὑγιεινῆς καὶ καθαριότητος ἐφοδίου.

Ποιότητος ἀρίστης, καὶ τιμῆς κατωτέρας, παντὸς συναγωνισμοῦ, 10 δρ. ἡ ὀκτὸ πωλεῖται εἰς τὸ μυροπωλεῖον Ἀθανασίου Στίνη, ὁδὸς Ἐρμού, ἀριθ. 7. Οἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν λαμβάνουσιν αὐτὸ ἀσφαλῶς ὑπὸ τὴν ἰδίαν των διευθύνσιν, μὲ προσθήκην μιᾶς δρ. διὰ τὰς ταχυδρομικὰς δαπάνας.

ΝΕΟΣ κύριος Ἑλλήν ἀρίστης ἐγκυκλοπαιδικῆς μορφώσεως ζητεῖ θέσιν οἰκοδιδασκάλου ἀρρένων. Πληροφορεῖται παρ' ἡμῖν.

ΠΑΙΣ ἔχων ἀρίστως συστάσεις, πλὴν ἄπορος καὶ ὀρφανὸς ζητεῖ οἰκίαν, ἐν ἣ νὰ ὑπηρετῆ, φοιτῶν ἐν ταῦτῳ καὶ εἰς τὸ σχολεῖον. Συνιστᾶται θερμῶς καὶ παρ' ἡμῶν.

Πληροφορεῖται εἰς τὸ Γραφεῖόν μας.